

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsak četrtek.
Cena: Letno Din 52.—,
polletno Din 16.—, četrt-
letno Din 8.—, inozemstvo
Din 64.—

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5
Telefon interurban 113

Cena inseratom: cela
stran Din 1400.—, pol stra-
ni Din 700.—, četrt strani
Din 350.—. Mali oglasi be-
seda Din 1.—, stalnim popust

Mussolinijevi poskusi v zunanji politiki.

Pretekli teden so poslanci italijanskega parlamenta obiskali Budimpešto. Mussolini svojih poslancev navadno ne pošilja po svetu, ker bi se bilo bati, da bi se omikan svet smejal takšnim ljudskim zastopnikom, ki so brez moči in vpliva kot lutke v gledališču, ki se gibljejo, kadar in kakor jih gledališki vodja potegne. Italijanski parlamentarci niso zato prišli v Budimpešto, da tamkaj kažejo sijaj in slavo italijanskega parlamenta, marveč da vršijo politični posel v službi fašistovske zunanje politike. Zato so bili od madžarskih vlastodržcev in njihovih političnih pristašev sprejeti z gorečim navdušenjem.

Madžarska v službi fašistovske politike.

Obisk italijanskih parlamentarcev v Budimpešti se je zgodil v času, ko je preiskovalna komisija Društva narodov bila na Madžarskem, da na licu mesta preišče takozvano šentgothardsko zadevo. V šentgothardu na avstrijsko-madžarski meji so namreč avstrijski carinski uradniki o novem letu 1928 zalotili v železniških vagonih orožje, zlasti strojne puške, ki so bile poslane iz Italije. Države male antante: Čehoslovaška, naša država in Rumunija, so se pritožile radi tihotapljenja orožja na Madžarsko pri Društvu narodov, katero je odredilo posebno svojo komisijo, da preišče to zadevo. Preiskovalna komisija je v železniških vagonih v šentgothardu našla kajpada samo staro železje in jermenje, ker so Madžari vse novo in porabno orožje prej spravili na varno. Razumljivo je, da Madžari vsled tihotapljenja orožja ne stojijo v dobri luči pred svetom, in zato jim je Mussolini poslal na pomoč svoje parlamentarce, ki jih pa seveda ne bodo spravili v boljšo luč.

Ti dogodki dokazujejo, da se je Madžarska popolnoma udala Mussoliniju in njegovim zunanji politiki. Madžarski plemenitaši, ki sedaj vodijo žezlo madžarske politike, še vedno sanjajo o tem, da bo Madžarska zopet vznikla iz sedanjega skromnega položaja ter bo dobila nazaj svoje stare državne meje. Ta težnja je osrednja misel vse madžarske politike in tej misli služijo politični krogi z vsemi dovoljenimi in nedovoljenimi sredstvi. Kakšna sredstva uporabljajo ti krogi, je dokazalo razkritje krivotvorjenja tujega denarja, zlasti frankov, ki so ga organizirali ti madžarski krogi, da si pridobijo gmotnih sredstev za svojo široko razpredeno politično agitacijo. Šentgothardska afera pa dokazuje, da ti krogi hočejo z orožjem, ki ga tihotapsko uvažajo iz drugih držav, osobito iz Italije, na tajni na-

čin oborožiti Madžarsko ter jo tako pripraviti za čas, ko pride od njih težko pričakovano krvavo razračunjanje z orožjem.

Da so ljudje takšnega mišljenja dobri zavezniki fašistovske italijanske politike, je izven vsakega dvoma. Ravno tako brezdvomno je, da Mussolini uporablja Madžarsko samo kot sredstvo svojih zunanjepolitičnih naklepov ter da bi svoje srce takoj obrnil od nje, ako bi mu kakšna druga politična zveza obljubljala več koristi.

Mussolini bi rad ustvaril vzhodno-evropsko zvezo držav.

Mussolini išče zaveznike na vse kraje. Ravno letošnjo spomlad je svoje niti razpredel na vse strani, da bi vlovil takšne, ki se vloviti dajo. Naše države ne lovi več, ker smo se že pod Ninčičem kot vnanjim ministrom dali vloviti ter se moramo sedaj truditi, kako bi dobili vsaj nekoliko svobode kretanja. Ker nismo več poslušni tako, kakor želi voditelj fašistovske politike, je letošnjo spomlad bila napravljena generalna diplomatska ofenziva proti naši državi in z njo zvezani Franciji. Razni ministri zunanjih zadev bili so zadnji čas v Milanu ali v Rimu: grški, turški, rumunski, ogrski in poljski. Mussolini bi rad ustvaril, tako se je pisalo po evropskem časopisju, vzhodno-evropski blok (zvezo) držav pod vodstvom Italije. Tej zvezi bi naj pripadale te države: Poljska, Rumunija, Madžarska, Bolgarija, Grčija in Turška. Bila bi v resnici velika zveza, ako bi se mogla ustanoviti, in za Italijo bi ta zveza pomenila najjačjo oporo za njeno balkansko in sredozemsko — morsko politiko. Toda vse to bo ostalo samo poskus, ki ga je rodila prisrčna fašistovska želja.

Takšen blok, takšna zveza se ne bode ustanovila, ker za to niso dani stvarni predpogoji. Edina sigurna postavka v Mussolinijevem računu je Madžarska, ki se je italijanskemu fašizmu zapisala na življenje in smrt. Rumunija ne more v isto politično zvezo, v kateri je Madžarska, ker Madžarska zahteva, da se spremeni trianonska mirovna pogodba, ki je nekdanje dele Madžarske priznala naši državi, Čehoslovaški in Rumuniji. Rumunija ne more prostovoljno pristati na to, da vrne Madžarski Sedmograško in druge dele, ki sedaj tvorijo njeno državno ozemlje. Istotako tudi Bolgarija ne more brezpogojno služiti italijanski politiki, ker mora imeti gotove ozire na našo dr-

žavo in na Francijo. Turčija sicer hoče urediti svoje trgovinske razmere z Italijo, da bi se pa dala izrabljati kot sredstvo za fašistovsko politiko, je tem bolj izključeno, ker se sama hoče Italije poslužiti kot pomočka za dosego svojih namenov v Parizu in Londonu. Kar se pa dostaje Poljske, je vezana s takšnimi vezmi na Francosko, da teh vezi nikakor ne bode prekinila fašistovski Italiji na ljubo.

Tako bo fašistovska generalna ofenziva proti naši državi in proti Franciji ostala brez zaželjenega uspeha. Mussolini bo k svojim ponesrečenim poskusom in sunkom na polju zunanje politike moral položiti tudi ta izjalovljeni poskus. Za voditelje zunanje politike naše države in prijateljske nam Čehoslovaške in Rumunije pa je to ponovni opomin, da morajo biti oprezni ter složno odbijati vse nakane in diplomatske napade na tisto mednarodnopravno podlago, na kateri so te države zgrajene. Mala antanta (zveza Čehoslovaške, Rumunija in naše države) je za Mussolinija kakor trn v peti, ki si ga hoče tztrgati s tem, da zvezo med temi državami če ne razbije, pa vsaj razrahlja. Medsebojna sloga in prijateljska zveza s Francijo je najboljša obramba zoper nakane fašistovske politike.

Grda sredstva proti sedanji vladi.

Beograd, 20. aprila.

Strašno boli vladi nasprotne stranke, da ne morejo strmoglaviti sedanje Vukičević-Koroščeve-Davidovičeve vlade. Posebno se trudita v boju proti naši pošteni vladi Pribičević in Radič. V zadnjem času jima pomagajo tudi takozvani Pašičevci in nekateri radikalni nezadovoljniki. Ker vse laži, ki jih te stranke po svojem časopisju in shodih trosijo proti sedanji vladi, nič ne izdajo, so začeli uporabljati druga, ostudna sredstva. S silo, poboji in požigi hočejo ustvariti tako razpoloženje, da bi tako spravili narod do razburjenja.

V Bosni in sicer v vasi Čelebić, okraj Foča, so prejšnji teden srbski kmetje, ki pripadajo Pašičević, Srškičević in zemljoradniški struji, napadli hišo muslimanskega voditelja trgovca Emına Krajanca. Nahujskani in razjarjeni ljudje so metali najprvo v hišo kamenje, streljali na družino, nato so hišo polili s petrolejem in jo zažgali. Ker je bila hiša celo lesena, je bila nagloma v plamenih. Krajanc, dasiravno ranjen, je s pomočjo nekaterih prijateljev otel sebi, ženi in otrokom samo golo življenje. Nahujskana množica je tako dolgo netila ogenj, da so Krajan-

cu do tal zgorela vsa poslopja, živina in vse ostalo premoženje. Na pogorišču je drugi dan našel nesrečnež samo kup pepela in ogorkov . . . Muslimanski poslanci so se takoj obrnili brzojavno na g. ministra dr. Korošca za odpomoč. G. dr. Korošec je odredil najstrožjo preiskavo. Dal je zapreti vse krivce, okoli 20 oseb.

Tudi v drugih krajih Bosne so začeli pristaši samostojno-demokratske, Radičeve in drugih strank z ostudno gonjo in kruto silo nastopati proti muslimanom. Zakaj? Samo radi tega, ker so pristaši vladne stranke.

Ravno taki in ponekod še hujši slučajji se dogajajo zadnje tedne tudi v drugih krajih na jugu naše države. Ker naši nasprotniki ne morejo vreči vlade s svojim divjanjem, kričanjem in lažmi v narodni skupščini, skušajo na nasilni način in z lažmi priti do veljave in očrniti sedanjo vlado.

In kaj so začeli nasprotniki sedanje vlade v Vojvodini? Zopet nasilje in laž! Na več mestih so na skrivnem poškodovali kraljeve slike in spomenike rajnega kralja. Krivdo pa mečejo na pristaše vlade, samo da bi očrnili naše ministre in vladno večino pred kraljem in pred celo javnostjo.

Žalostna so taka sredstva v boju proti vladi. Vidi se pa, da merodajni činitelji na vse to nič ne dajo. Pisanje o padcu sedanje vlade, ki ga vsak dan lahko čitamo v »Jutru«, »Domovini« in drugih takih listih, nič ne pomeni.

Naša vlada je poskrbela za državni pro račun, dobila bo v Angliji in v Ameriki veliko posojilo, naš denar bo dobil stalno vrednost, z novim letom stopi v veljavo boljši davčni zakon, oblastnim skupščinam se je dala možnost gospodarskega dela in na vseh concih se naša vlada trudi, da popravi krivice, ki so jih prizadiale naši domovini prejšnje slabe vlade, v katerih so sedeli razni Pašiči, Pribičevići, Radiči, Žerjavi, Kristani in Puelji.

Zaupajmo v našo vlado, ona hoče uveljaviti red, mir, pravico in poštenje v državo! Proč z onimi strankami, ki sejejo samo sovraštvo, prepir, kruto nasilje in poboje!

»Kako je bilo v Ljubljani«, so vprašali možje pri posojilnični seji našega znanca gospodarja, ki je bil pretekli teden v Ljubljani na občnem zboru Zadružne zveze.

»Kakor je pač običajno na občnih zborih. Poročila in volitve. Toda vendar le je bilo nekaj posebnega. Najpreje to, da se je toliko delegatov zbralo. Bilo jih je nekaj tudi iz naših krajev, vendar zaradi oddaljenosti mnogi osebno niso prišli. To zanimanje za združno delo, to je veselo dejstvo! Vsi stanovi so bolj organizirani, kakor mi kmetje. Mi smo pač še na onem ozkosrčnem stališču, da smo si kmetje med seboj — konkurenca! Prodajamo živino drug drugemu, ali kaj drugega, pa že mislimo, da prodajalec sme mirno oskubiti tovariša! Ločeni vsak v svojem kotu živimo, imamo različne gospodarske prilike, celo različen pridelek, ki dobiva višjo vrednost, če je sosedov slabši itd.

Tako smo mi kmetje za medsebojno pomoč še najbolj neokretni!»

»Toda, pogledj vendar naše posojilnice«, se je branil načelnik.

»Imaš prav! Naše posojilnice, ki jih imamo, so res nekaj silno dobrega za nas. Ali pa se vsi kmetje tega zavedajo? Ali ne nosijo svojega denarja v banke itd., češ, da ne bodo v domači vasi vedeli, da imam denar. Koliko več bi lahko še storile naše posojilnice, če bi kmetje tukaj vkup držali! Obresti bi ravno take dobil, denar imaš pri roki takoj, če ga potrebuješ, ker je posojilnica blizu. Okoličani pa bi lahko dobivali poceni posojila, kar zdaj ni vedno mogoče. Ta sklep smo napravili: Posojilnice naj imajo denar za kmeta, zato pa naj vsak kmet nalaga le v naše posojilnice!»

»To si prav povedal«, je pritrdil načelnik.

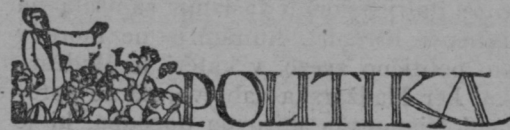
»Toda, to je še le ena polovica pljuč našega gospodarstva. Samo z enim delom se pač težko diha. Treba bo še nekaj drugega! Treba bo, da kmetje prenehamo biti grajzlarji in da postanemo velepridelovalci in veletrgovci s svojim pridelkom!»

»Kako bi to naredil, ko pa imam malo grunta«, je vprašal tretji v odboru.

»Sam tega ne zmoreš. Ali ti imaš nekaj grunta, jaz nekaj, ta nekaj itd., vse skupaj pa že nekaj nanese. Zemlje imamo kmalu dosti skupaj, če se nas združi na desetine in stotine. Pa recimo, da postavimo na trg vsi svoj krompir, gre takoj na vagone, ali svoje vino, živino, les. Za odprodajo naših pridelkov je treba, da stopimo skupaj, da si pomagamo med seboj. Naš pridelok je naš denar! Bolje ga bomo vnovčili, bolje bodo stale tudi posojilnice, ker bodo imele denarja dovolj. Kdo sedaj pri nas kupuje vino? Nemci! Kdo kupuje fižol, krompir? Židi! Kdo kupuje sadje? Mešetariji! Ali res ne bi znali mi sami naravnost onemu prodati, ki od nas blago potrebuje? Cene bi bile višje, dobiček višji! Toda kaj takega je mogoče delati le složno, vzajemno, le samo v zadrugah! Ali potrebno je, zelo potrebno!

»Pa, kako si zamišljaš, da bi se to začelo«, je vprašal načelnik.

»Najpreje več pouka! Več združnega smisla in vzgoje! Potem pa je začeti s takimi zadrugami, ki so sigurne in ni prevelikega rizika. Recimo z vinarskimi. Ko se te vsaj malo vpeljejo, stopijo za njimi sadjarske, hmeljarske, živinorejske, lesne itd., kakor jih pač zahteva kraj in gospodarske razmere. Treba bo, da se bomo med seboj poučevali, prigovarjali, vstrajali in tudi žrtvovali. Med kmeti v Sloveniji, če hočemo svoje gospodarstvo dvigniti, moramo dobesedno uveljaviti geslo: »Eden za vse, vsi za enega!« V tem bo naša gospodarska in politična moč!»

V NAŠI DRŽAVI.

Narodna skupščina se sestane dne 26. aprila. Vlada je pripravila važne zakone, da jih poslanci premotrijo in sklenejo. Opozicija je opustila napovedovanje, da se bo vlada izpremenila, ker je že do sedaj bilo smešno, da je vedno napovedo-

vala, zgodilo pa se ni in se še ne bo tako hitro, ali vsaj ne po željah opozicije.

Zemljiški davek v razpravi. Finančni odsek razpravlja te dni o delokrogu in načinu dela onih komisij po občinah, ki bodo določale donos iz zemljišča, ki tvori podlago za zaračunanje zemljiškega davka po novem zakonu od 1. januarja 1929 dalje.

Skoro vsi kmetje oproščeni dohodnine že sedaj! Iz mnogih krajev dobivamo poročila, da za 2. četrtletje mnogi kmetje niso več dobili naloga, da plačajo najemnino. Vzrok je v tem, ker se je s prvim aprilom zvišala ona svota, ki se obdavči, od 6000 na 12.000 Din. Že letos plačujejo dohodnino torej le veleposestniki in bogataši.

Na jugu še ni miru. V mestu Prilepu je na ulici razpočila bomba. Zadet pa ni bil nihče, ker ni bilo nikogar na cesti. Dognalo se je, da tudi posamezni na videz pošteni ljudje uganjajo nered v Makedoniji, da potem v splošni zmešnjavi pridejo na svoj račun. Kmet pa je v Makedoniji drugače silno srečen. Saj ni čuda. Pred vojsko s Turki je bil navaden suženj. Zdaj ima zemljo, živino in je svoj gospod. Oni, ki delajo nemir po Makedoniji, so ljudje, ki so navajeni živeti od ropanja še iz prejšnjih časov, ko so se tudi skrivali pred vlastodržci. Zdaj so ti roparji in komitaši le še v službi onih, ki niso prijatelji naše države.

Naša pomoč Bolgarski. Ker je bolgarski narod zadela strašna nesreča, potres, ki v posebnih sunkih traja že 14 dni in je porušil na tisoče hiš, tudi naša država hiti na pomoč. Rdeči križ je že poslal svoje oddelke. Dr. Korošec je dovolil mnogim prehod na naše ozemlje. Pripravlja se velika organizirana pomoč ponesrečencem.

Radikali edini? Nezadovoljneži so se že pomirili. Strah pred Vukičevićevim odgovorom jih je prevzel. Vukičević pa jim kljub pričakovanju ni odgovarjal. Aca Stanojevič je došel v Beograd in je verjetno, da je zopet upostavil edinost v stranki.

Hrvatski zastopniki za vlado. Zanimivo je, da gospodarski krogi na Hrvaškem hočejo dobiti stalen stik z vlado. Zato so uporabili priliko, da je pri vožnji skozi Zagreb se Vukičević pomudil v Zagrebu, kjer so se vršili politični razgovori. Zastopniki teh hrvaških krogov so prišli že v Beograd na pogajanja. Radič ve, če se to zgodi, da pojdejo drugi Hrvati v vlado, a ne on, da bo dolgo jedel — opozicijski grenki kruh. Tudi to mu ne bo nič pomagalo, da je najel ameriškega časnikarja, ki naj dela reklamo zanj, češ, da je le on zastopnik Hrvatov.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Turčija se boji Italije. Italija stega svoje prste posebno še po Mali Aziji, kjer pa seveda Turčija ne pusti kar tebi nič mehi nič! Da se stvar ustavi, je angorska vlada poslala svojega ministra v Italijo, da sta se z Mussolinijem dogovorila, kako pogodbo bosta v tem oziru sklenila.

Nove politične goljufije na Madžarskem, ki jih je zagrešil ponarejevalec denarja Windischgrätz, so prišle na dan. Zdaj je ponaredil neke spise iz mirovne pogodbe, da bi s temi ponarejenimi listinami skušal doseči izpremembo madžarskih mej.

Težki politični boji na Rumunskem zopet dajejo poguma bivšemu prestolonasledniku Karlu, da bo le še prišel nazaj na dvor in na kraljevski prestol. Ker vodja narodne stranke Maniu ne odneha, kakor tudi ne nasprotniki Karla Bratianu in njegovi somišljeniki, se bi mogla kaka izprememba izvršiti le potom revolucije.

Papežev tajnik Gaspari odstopi. Eden najzmožnejših kardinalov, papežev zaupnik in glavni svetovalec tajnik Gaspari je zaprosil, da se ga razreši njegove službe. Ali je to maščevanje Mussolinijevo, ker je Gaspari silno zoper fašizem?

Volitve predsednika Združenih držav Severne Amerike se pripravljajo prav na ameriški način. Celo zrakoplovstvo je stopilo v službo agitacije za posamezne kandidate. Dosedanji predsednik Coolidge ne kandidira več.

Za svetovni mir! Ker vsakdo, tudi preprost človek, vidi, da je podlaga blagostanju narodov ravno mir med državami, je Amerika predložila osnutek protivojne pogodbe. Francija je ta predlog predelala in še nekaj dodala. Ostale velike države, ki pridejo pri tem v poštev, se še niso izjavile.

Na Kitajskem nova revolucija. Lanski boji so za zimo nekoliko ponehali, en general, Čangsolin, je pustil vse skupaj in šel v puščavo kot poganski menih. Novi ljudje, ki hočejo priti s silo do moči, so sedaj zopet obnovili boje. Vojaki so tukaj plačani. Zaslužek, ki ga imajo Kitajci, je torej — medsebojno klanjel!

Brezplačno z aeroplanom v Belgrad in nazaj.

Pri zadnjem žrebanju za nagrade, ki jih je razpisal dnevni časopis »Slovenec«, smo imeli štajerci posebno srečo: vse prve tri velike nagrade so došle na štajersko. Ali bo sedaj tudi tako?

»Slovenec« namreč razpisuje nove nagrade — 24 po številu — med temi štiri velike in sicer:

1. Vožnja z aeroplanom v Belgrad in nazaj ter še 600 Din na roko. Aeroplan odhaja vsak dan iz Zagreba. Iz Slovenije do Zagreba brezplačna vožnja v brzovlaku II. razred in nazaj.

2. 14dnevno bivanje na otoku Krku; vožnja II. razreda na brzovlaku in na ladji semintja ter še skozi 14 dni po 100 Din za oskrbo.

3. in 4. Dve moški ali dve ženski kolesi — novi seveda.

5. do 24. Dvajset ur — budilk, vdelanih v hrastov les.

Pripominjamo, da se prve štiri nagrade na željo izplačajo tudi v denarju.

Izvršiti pa mora naročnik, ki hoče priti pri žrebanju za te nagrade v poštev, naslednje pogoje:

1. Mora najti med oglasi na zadnji strani »Slovenca« v dneh od 1. do 26. maja vsaj pet velikih, namenoma narejenih na pak. Od 1. maja dalje bo namreč »Slovenec« začel objavljati na zadnji strani oglase, v katerih bo en ali drugi dan po ena velika napaka, v vseh dneh od 1. do 26. maja vseh skupaj najmanj pet. Napake bodo tako očitne, da jih bo tudi manj šolan čitatelj z lahkoto našel in spoznal. Kdor najde vsaj pet napak in

sporoči vseh pet skupaj vsaj do dne 2. junija upravi »Slovenca«, ima pravico do žrebanja.

2. Biti mora naročnik dnevnega »Slovenca«, ako je star naročnik, mora do 2. junija imeti naročnino poravnano vsaj do 31. julija, nov naročnik pa si ga mora naročiti in plačati vsaj za dva meseca — 40 Din za dva meseca.

Žrebanje se bo vršilo dne 4. junija.

Naročnikom in čitateljem »Slovenskega Gospodarja« najtopleje priporočamo, da se od 1. maja dalje naroče na »Slovenca« in pridno iščejo napake na zadnji strani. Imeli bodo mnogo razvedrila, bistrili si bodo duha, čitali bodo lahko skozi dva meseca »Slovenca«, ki je naš najboljši dnevnik in še bodo morda toliko srečni, da se bodo lahko brezplačno z aeroplanom peljali v Belgrad in nazaj.

»Slovenec« izhaja šestkrat na teden na 8 velikih straneh, ob nedeljah na 16 in ima še lepo prilogo s slikami na 8 straneh. Zato 40 Din ni v nobenem slučaju izgubljenih. — Kdor se ne more naročiti sam, naj se naroči skupno s sosedom.

Naroči se »Slovenec« tako-le: Napiši na dopisnico: Naročam »Slovenca« za 2 meseca. Pošljite mi položnico, da poravnam naročnino. In nato svoj natančen naslov z zadnjo pošto. Na naslovni strani dopisnice pa napiši: Uprava »Slovenca«, Ljubljana, Jugoslovanska tiskarna.

ZA NEDELJO Tvoje lastno srce govori.

Danes lahko slišiš veliko o spiritistih. V temnih nočeh imajo svoje »seje«, pri katerih ropočejo z mizicami, kličejo duše umrlih, hočejo povedati prihodnje reči in še drugega več. Veliko je pri teh »sejah« smešnega, veliko lažnjivega, veliko temnega, a nazadnje je vse to vendar le hrepenenje in prizadevanje današnjega sveta, da bi nekako videl, da bi z roko otipal, da bi dobil čisto neizpodbiten dokaz, da je še drug svet, da je še drugo, posmrtno življenje. A kaj nam morejo dokazati ti včasih smešni, včasih zelo dvomljivi, včasih temni pojavi, pri katerih so razkrinkali že tolikokrat laž in prevaro? Mi imamo za posmrtno življenje veliko trdnejši dokaz, kakor so ropotajoče mizice in zelo dvomljivi duhovi. Je to naše lastno srce.

Vsako človeško srce ima hrepenenje po sreči. Kje najdeš človeka, ki ne hrepeni po sreči? Ali ni vsak korak, ki ga napravimo, iskanje sreče, vsaj navidezne sreče? A kje in v čem pa najdeš srečo, ki more človeško srce res nasititi in zadovoljiti?

Kralj Aleksander Veliki, ki si je podvrgel veliko dežel in si je nagrabil ogromno premoženje, se je sprehajal tam v Indiji, v svetli, zvezdnati noči po prostranem polju. Začne gledati k zvezdam, pa, čim dalje jih gleda, tem žalostnejši postaja, naposled pa vzdihne: »Ah, koliko je nad menoj ogromnih svetov, jaz pa še enega nimam!« Da, to je premoženje, imo vina. Ko bi je imel tudi celo goro, ne more nasititi tvojega srca.

Ali pa čast! Znana ti je zgodba o perzijskem velikašu Amanu, o katerem pri-

poveduje sv. pismo. Vsi kraljevi služabniki so se mu klanjali in pred njim pripogibali svoja kolena. Samo Jud Mardohej mu ni hotel skazati te časti. In kako je Amana grizlo, ko se mu ni klanjal samo ta eden. In ko bi se bili klanjali vsi, pa bi se menda ne bili dovolj globoko! To je sreča časti!

Pa veselje in uživanje, po katerem tako hlasta človek in misli, da bo našel v njem svojo srečo! Bilo je mlado dekle, kakor jih je danes toliko, ki je mislilo samo na lepe obleke, na zabave in veselice, na mnogobrojne častilce okoli sebe. Zopet je imela tak »srečen« večer. V plesni dvorani je bila videti kot samo veselje, kakor sama sreča. Ko pa je prišla v jutro domov, se je vrgla v svoji obleki na posteljo in je začela jokati na glas. Ko jo domači vprašajo vsi začudeni, kaj ji je, je zaklicala: »Ko je tako prazno, tako pusto v mojem srcu!« Res, to je sreča, ki jo pušča za seboj uživanje.

Kaj pa družinska sreča? Res je lepa in plemenita, pa kaj, ko jo greni vedno misel: »Jutri je lahko vse to strto, uničeno!«

Da, divja in divja človek za veseljem, za srečo, a nazadnje mora priznati in tožiti: »Preljubo veselje, o kje si doma?« Torej naše srce laže in nas vara, ko govori o sreči, ko hrepeni po sreči? Ne, ne vara, ne goljufa nas! Pogledj v naravo! Vsaka stvar doseže to, po čemer teži in hrepeni njena narava. Cvetlično seme, vsajeno v zemljo, teži k svetlemu solncu. Ali ne pririje iz zemlje, ali ne raste, da naposled odpre svoj cvet solničnim žarkom? Lastovka začuti v jesen nagon po toplejših krajih. Ali ni pripravljena za njo taka topla dežela? Vsaki stvari v naravi se izpolni njeno teženje, mora se izpolniti tudi človeku, ki je krona stvarstva. Tudi za njega mora biti nekje dežela blaženosti, tudi za njega mora nekje sijati njegovo solnce, po katerem mu njegovo srce hrepeni z vsakim svojim vlakencem. A ker te dežele tukaj na zemlji ni, mora biti za nas še drug svet, ker tega solnca tukaj ni, mora za nas sijati še drugo, ki nam bo zasvetilo, ko se bodo zaprle naše oči za ta svet.

Imamo deželo, kjer »bo obrisal Bog vse solze iz naših oči, kjer ne bo več smrti, ne več žalovanja, ne vpitja, ne bolečine.« Misli na to deželo, kadar ti hoče postati že prehudo tukaj na zemlji — v solzni dolini.

Je dežela, v kateri bomo nasičeni, v kateri se bo izpolnilo vse naše hrepenenje. Misli na to, kadar te hoče premotiti zemlja s svojo pajčevino in svojim smetjem! Da bi ne bil tako nesrečen, kakor so bili Izraelci, ki se jim je uboga, peščenca puščava tako dopadla, da niso hoteli iti v obljubljeno deželo, v kateri se je cedilo mleko in med in je tudi niso nikdar videli.

Ko je zvedel veliki angleški kardinal Wisemann od svojega zdravnika, da mu človeška znanost ne more pomagati več, je rekel vesel: »O kako lepo je, če gre človek na dom, da se tam izpočije od težkega dela. Ali veste, kaj je domotožje? Sedaj bo meni izpolnjeno to domotožje. Grem, da bodem pri svojem očetu, grem, da se izpočijem. Tam ni dela, tam ni skrbi, tam ni bojev, tam je mir. Sem kakor otrok, ki gre k očetu, ki gre k počitku, ki

gre v veselje.« Kako lepe besede! Besede žive vere, besede krščanskega upanja! Srečen mož, ki jih je lahko govoril na svoji smrtni postelji. Da bi jih lahko govoril tako iz srca tudi ti takrat, ko bo izginjala izpred tvojih oči zemlja s svojo srečo in s svojo bridkostjo!

Uspeh grko-katolikov v Rumuniji. V zakonskih predlogih, ki jih je pripravljala rumunska vlada, so bili nekatere določbe zelo krivične grko-katolikom. Ti so proti tem določbam nastopili zelo odločno, ko drugače ni izdalo, tudi z javnimi demonstracijami. To je pomagalo. Dne 1. aprila je bil od rumunskega parlamenta sprejet zakonski predlog, v katerem so te krivične določbe izpuščene. Tudi je upati, da bo rumunska vlada sklenila v doglednem času s papežem konkordat.

Dve obletnici. Dne 12. marca t. l. je bilo 50 let, kar je bila rojena, dne 11. aprila pa 25 let, kar je umrla Gema Galgani. Bila je doma v Kamiljanu na Italijanskem. Starši, ki jih je zgodaj izgubila, so jo vzgojili prav krščansko. Odlikovala se je po posebni pobožnosti do presv. Reš. Telesa. Skoro celo življenje je bolehalo. Od 8. junija 1899 naprej je imela večkrat prikazni trpečega Odrešenika. Kakor je po mnogih zanesljivih pričah izpričano, so ji bile vtisnjene petere Kristusove rane, tudi se je poznalo na njenem telesu bičanje in kronanje Gospodovo. V Rimu je sedaj uvedeno postopanje, da se Gema proglasi za blaženo.

Evharistično gibanje na Holandskem. Na Holandskem se zelo trudijo, da bi natančno izvršili odlok Pija X. o zgodnjem in večkratnem obhajilu otrok. Zato imajo razne otroške evharistične organizacije. Najbolj razširjena je organizacija »evharistične križarske vojske«. Otroci, ki so pri tej »križarski vojski«, se zavežejo, da so vsak dan pri sv. maši, da sprejmejo vsak dan sv. obhajilo, če drugače ne, vsaj duhovno. Tudi se vadijo v zatajevanju samega sebe, da vsak dan darujejo evharističnemu Kristusu mala premagovanja in žrtve. Tako se vzgajajo k pravemu krščanskemu življenju na celi črti. Križarska vojska šteje že več tisoč članov. V škofiji Haarlem imajo pa »evharistično zvezo«. V njej so organizirani otroci do 12. leta. Razdeljena je zveza v tri odseke. V prvem so otroci, ki gredo k sv. obhajilu vsak dan, ali vsaj pet dni v tednu. V drugem so oni, ki pristopajo večkrat, vsaj tri dni v tednu, k mizi Gospodovi. Člani 3. odseka pristopijo k sv. obhajilu enkrat na teden. Ustanovljena je bila zveza leta 1916, danes šteje že 100.000 otrok. Taki otroci morajo zrasti v prave, praktične katoličane, ki res živijo s svojim Bogom. Da bi ti z evharističnim Kristusom zvezani otroci našli tudi pri nas veliko posnemovalcev!

NOVICE

Mati g. velikega župana dr. F. Schaubacha umrla. V Ziljski dolini na domu pri svojem sinu županu ter posestniku je umrla v 82. letu mati velikega župana mariborske oblasti dr. Franca Schaubacha in slovenjobistriškega župana in ob-

lastnega poslanca dr. Boštjana Schaubach. Blagopokojna je bila narodno zavedna ter krščanska mati, ki je vzgojila tudi svoje otroke kot vzor prave slovenske narodnosti in izpolnjevanja krščanskih dolžnosti. Koroško slovenski mamičci ostani ohranjen hvaležen ter časten spomin, blagi rodbini Schaubach naše iskreno sožalje!

Ne trgajte oblastno zaščitenih cvetic! Zakon predpisuje, da je trgovsko ukoriščenje gorskih cvetic sploh prepovedano. Prestopke tega zakona kaznuje okrajno politično oblastvo z denarno kaznijo od 5 do 1000 Din, ali z zaporom do 14 dni. V obtežilnih primerih se sme poleg denarne kazni naložiti še zapor. — Da pa boste vedeli, katere cvetice so pod najstrožjo zaščito in ker se je pred kratkim dogodilo, da je bila nevedna kmetica kaznovana, Vam naštejemo cvetlice, katere se ne sme trgati, še manj pa prodajati. To so: Planinska možina, košutnik ali rumeni svišč, Fröhlihov svederc ali svišč, Panonski svišč, Kluzijev svišč, Sternbergov klinček, Strupena zlatica, Murka ali zamorček, Lepi čoveljc ali ceptec, Blagajev volčin ali kraljevska roža, Dišeči volčin, Progasti volčin, Lovorolisti volčin ali voljši koren, Kranjski jeglič, Lepi jeglič ali avrikel, Cojzova vijolica, Cojzova zvončica, Rogata vijolica, Cesarski silj ali koren ali jaščerica ali aškerca, Božje drevce ali božji les, Planika ali očnica ali belunec ali pečnica ali skalarica ali očino zelišče ali skalica.

Železniški stroj mu je odrezal obe nogi Zadnjo soboto se je zgodila v Hrastniku huda nesreča. Poduradnik Trboveljske premogokopne družbe Avgust Fajdiga je šel nekaj pred dvema v službo v rudnik. Šel je tik ob tiru rudniške železnice in je prezrl, da vozi za njim lokomotiva. Lokomotiva je pahnila Fajdigo na tir, nakar so šla njena kolesa preko njegovih nog. Lokomotiva je Fajdigi strahovito razmesarila obe nogi.

Posledice potresa na Bolgarskem. O potresu na Bolgarskem smo že poročali. Potresna nesreča je obiskala Bolgare celo dvakrat za en drugim in je največ trpelo mesto Plovdiv. Pogled na mesto je upravičeno strašen. Več delov mesta: katoliški, armenski, uradniški in delavski, je popolnoma porušenih. Novo katoliško misijonsko poslopje, v katerem je najmoderneje urejena bolnišnica, ki bi se imela v kratkem otvoriti, je porušeno, ravno tako vojaško sanitetno skladišče. Škoda znaša 400 milijonov levov. V parkih mestnega središča, ki je ostalo nepoškodovano, biva prebivalstvo pod milim nebom v šotorih, napravljenih iz odej, zaves in preprog. Tudi ranjenci leže na prostem, katere zdravijo zdravniki, kakor svoječasno v vojni na obvezovališčih. Pri številnih mošejah so se podrli minareti. Skladišča tobaka, v katerih je bilo 10 milijonov kg tobaka, so skoro popolnoma uničena. Porušene hiše še niso začeli popravljati, ker si ljudje ne upajo v bližino poslopij. Še bolj žalosten je pogled na vasi Satabegovo, Papazli in Manolevo, ki so samo kup razvalin. Po uradnih podatkih je bilo v Plovdivu porušenih 1800 hiš, hudo poškodovanih pa je 2000. V mestu je bilo 25 smrtnih žrtev, 150 težko ranjenih, nad 200 pa lahko. V vaseh je 70 mrtvih in 260 težko ranjenih.

Smrtna kosa. V Obrežu pri Središču je umrl Filip Bedjanič, stric narodnega poslanca g. Andreja Bedjaniča. Bolehal je že delj časa na srčni hibi, a vendar je nagla smrt iznenadila vse, kateri so ga poznali. Rajni je bil vzor krščanskega moža, nad vse delaven, izkušen in dober gospodar. Neštetokrat je pomagal dejansko se je v kaki gospodarski nezgodi zatekel k njemu. Živel je kot samec na svojem rojstnem domu v Obrežu in po prerani smrti brata in svakinje po očetovsko skrbel za svoje nečake. Kako je bil rajni priljubljen in daleč naokrog znan, je najbolje pokazal pogreb, katerega se je če ravno na lep delaven dan udeležila velika množica prebivalstva in se je zasolžilo sleherno oko. Naj v miru počiva!

Grozilna pisma. Janez Žerdin in Ana Kotnjek iz Velike Polane (Slovenska Krajina) sta dobila grozilna anonimna pisma. Pisma so bila oddana na pošti v M. Soboti. V pismih zahteva neznanec večjo svoto denarja, ki ga morata naslovljenca položiti na določen kraj. Za slučaj, da tej zahtevi ne bi zadostila, ju zadene hudo maščevanje. Kakor sporoča pisec, ni sam, marveč je član tolpe 30 mož, ki so oboroženi in se ne ustrašijo nobenega zločina. Pismi sta bili izročeni orožništvu in se sedaj ono peča z zadelo. Kakšen bo uspeh, ni znano. Po pogostih vlomih je pač gotovo, da gospodarji v Slov. Krajini dobro organizirana vlomilska tolpa.

Mišja nadloga v Slovenski Krajini. Kakor vse kaže, bo v nekaterih krajih Slov. Krajine tudi letos slaba žitna letina, kajti komaj je začela setev rasti, so že začele miši gospodariti v njej. Zelo so prizadeta polja v okolici Beltinec, Lipe, Renkovec in deloma Turnišča.

Trdna korenina. Pred nekaj dnevi je prekoračil 81. leto zvest pristaš SLS ter podpornik naših političnih in nabožnih listov Marko Balažič iz Beltinec (Slovenska Krajina). Imenovani je kljub visoki starosti še vedno zelo močen, opravlja vsa domača in poljska dela in tudi v košnji prekosi mnogo mlajše kosce. Kakor zatrjuje, v dolgi dobi svojega življenja ni bil niti enkrat bolan. Kdor ga ne pozna, bi mu prisodil kvečjemu kakih 60 let.

Letalo je že preletelo tretjič severni tečaj. Italijanski general Nobile je na potu z zrakoplovom »Italija« proti severnemu tečaju. Hudi viharji so poškodovali zrakoplov tako, da se je moral spustiti na zemljo in ga sedaj popravljajo. Med časom, ko popravljajo Italijani svoj zrakoplov, sta se spustila proti severnemu tečaju iz Point Barrowu na Alaski v najsevernejši Ameriki, Wilkins-Eylon. Polet iz Point Barrowa na Saalbard čez severni tečaj je trajal 21 ur. Letalca sta se spustila po preletu tečaja na zemljo v Green Harbourju na Spitzbergih. Ravnokar omenjeni prelet tečaja je tretji v letalu.

Novice od Sv. Kunigunde na Pohorju. Pri nas so imeli od 9. do 12. t. m. možje in fantje duhovne vaje, ki so se hvala Bogu prav dobro obnesle. Udeležba možev in fantov je bila kljub lepemu vremenu, ki je vabilo na delo, velika. Sklenila se je pobožnost na molitveni dan 12. aprila s skupnim sv. obhajilom možev in fantov. Ta pobožnost, ki jo je vodil v veliko vne-mo preč. g. Matija Selič od Sv. Jožefa n. Celjem, je bila res nekaj lepega in spodbudnega. Bog daj, da bi sadovi te pobož-

Primarij Dr. Benčan

specijalist za ženske bolezni
in porodništvo ordinira

MARIBOR, Aleksandrova c. 6
(Zadružna gospodarska banka)

od 11.—12. in 2.—3. ure. 551

nosti obrodili obilno sadu. Misijon se je udeležil tudi prevžitkar Martin Založnik, p. d. Zgornji Padežnik. Ko se je vračal domov od sv. obhajila na belo sredo, je na strmi poti najbrž omahnil in padel navzdol, kjer so ga šele čez pet dni našli mrtvega. — Podoben slučaj se je zgodil v okolici Božje. Na veliki terek je šel M. Škrinjar, p. d. Zgornji Pihlar, popravljat cesto. Še isti dan so ga našli mrtvega z motiko v rokah. Imel je veliko skrb za Marijino kapelo v vasi, zlasti za redno zvonjenje. Nedvomno mu je Mati božja izprosil milost, da je ravno prejšnjo nedeljo v cerkvi prejel sv. zakramente. Klic božji za nas: Bodite pripravljeni, ker ne veste ne ure ne dneva!

Kar na debelo lažejo! Poslanec Pivko, lenarški advokat dr. Gorišek in še nekateri samostojni demokrati veljaki so poprejšnjo nedeljo romali po Slovenskih goricah in so priredili pri Sv. Trojici in Mariji Snežni nekake shode. O teh shodih je poročalo »Jutro«, da je bilo povsod po 100 zborovalcev. Tisti demokrati škric, ki je ta poročila pisal, je videl vse po trikratno, morda je videl tisti dan tudi tri solnce, tri lune! Pri Sv. Trojici je bilo pri Golobu vsega skupaj 33 ljudi, med temi gotovo ena tretjina takih, ki ne plešejo po demokrato. Isto je bilo pri Mariji Snežni pri Krisperju. Očividci in udeleženci nam poročajo, da je prišlo na to »velikansko« zborovanje najprvo 27 oseb, ko so pa prisledli še nekateri z žejnimi grli, jih je bilo vsega piši in beri: 36. Pri Mariji Snežni so bili posebno — »navdušeni« tisti, ki jih je dr. Milan rubil radi razpadle Rafajznovke. Kar skakali so od samega veselja, ko so ga zagledali! Tako izgledajo demokrati zborovanja v Slovenskih goricah v resnici, a v »Jutru« in v »Domovini« pa je vse »velikansko«, »nepopisno navdušenje« in jud bi rekel: Vse po sto, samo po sto!

Naš dopis o velikem računu »za pija« čo, ki so »demokrati« velikaši plačali iz občinske blagajne, je silno razburil te gospodeke. Ja, ja! Res je: kdor visoko leta, nizko pade. Stroga preiskava bo še marsikaj drugega pokazala. Pijačo pa naj plačajo tisti, ki so jo brez dovoljenja odbora dali na račun občine. Povemo pa na glas: Takega gospodarstva, kakor so ga mislili demokrati upeljati v občini, ne bomo nikdar dovolili. Tudi to še poveemo: Sram bi nas bilo, ako bi v Ceršaku gospodarila stranka, kakor je samostojno-demokrati, ki nam je v državi nakopala že toliko nesreč! Nikjer drugod te stranke ne marajo, radi tega tudi mi pravimo »demokratekom«: Kar pojdite, odkoder ste prišli! Ceršak bo brez vas zopet živel v miru!

Skrb demokratov za delavstvo. Zadnji čas se demokratje štulijo kot zagovorniki

delavstva, seveda samo na shodih in v časopisju. Pred kratkim so se nekje vršila mezdna pogajanja, vsled tega, ker je podjetnik zelo znižal plače delavstvu. V podjetju so dve organizaciji, namreč naša in demokrati. Med tem, ko se je naša organizacija trudila veliko in tudi dosegla za delavstvo vsaj delen uspeh, je pa demokrati organizacija stala — ob strani in s tem pomagala podjetniku — Nemcu!

Notranji minister g. dr. Ant. Korošec se muči te dni v krajih po južni Srbiji, da se bo prepričal na lastne oči, kako zgleda osebna varnost in druge prilike v mestih in vaseh južno od Skoplja.

Mariborska odvetnika g. dr. Josip Leskovar in g. dr. Josip Novak sta združila svoji pisarni in sta strankam na razpolagi v hiši nasproti okrožnemu sodišču.

Ob priliki zadnjih volitev v narodno skupščino je izdala Slovenska kmetijska stranka malo, samo 16 strani obsegajočo knjižico, v kateri so seveda napadali na dolgo in široko našo stranko. Na 16. strani te knjižice pa je odstavek, ki se glasi: »Mi pravimo samo eno. Če je na svetu še kaj slabšega, kot so klerikalci, so to brez dvoma žerjavovci in njihovi pomagači!« Sedaj pa vidimo skupaj žerjavovce in tudi njihove »pomagače« in to so ravno nekdanji samostojneži, sedaj SKS, po domače radičevci.

Dva aeroplana v Hočah pri Mariboru. V sredo, dne 18. t. m., sta na polju med Hočami in Slivnico pristala dva francoska dvokrovska aeroplana, določena za Rumunijo. Avijona sta plula iz Francije, sta pristala v Vidmu (Udine) in nato nameravala plavati v zračnih višinah naravnost v Bukarešto. V Alpah pa je bilo veliko neurje, aeroplana sta izgubila vsako orientacijo. Po dolgem iskanju prave smeri sta vsled pomanjkanja bencina morala pristati. Orožništvo v Hočah je o dogodku takoj obvestilo srezkega glavarja, ki je z večjo družbo Mariborčanov prišel na lice mesta. Prihajali pa so tudi drugi ljudje od blizu in daleč ogledovat si velikanski letali. Eden aeroplan je bil za osebni promet, dočim je bil drugi pripravljen za vojne svrhe. V aeroplanih je bilo šest potnikov in sicer pet Francozov in 1 Rumun, ki so prenočili v Mariboru in se naslednje jutro, ko so si preskrbeli potrebni bencin, dvignili ter odpluli svojo pot.

Razne novice od Sv. Jurija ob Taboru. V nedeljo, dne 15. t. m., smo volili tukaj pri nas župana. Kakor je bila želja ogromne večine pošteno mislečih občanov, je bil izvoljen za župana naš priljubljeni g. Maks Cukala, trgovec. Že kot gerent okrajnega zastopa za Vransko je doslej pokazal, da mu je blagor ljudstva pri srcu, pokazal pa tudi globok smisel in umevanje za preča javna vprašanja. Naša občina pričakuje, da bo g. Cukala svoje zmožnosti posvetil za ljubeznijo tudi njej, občani pa, ki vemo, da občina ni primerno mesto za politične debate, ga bomo z veseljem podpirali, ubogali in tudi razumevali. — Zoper razveljavljanje občinskih volitev, ki so se vršile pri nas v decembru in pri katerih so dobili naši samostojno demokrati radičevci po krivici več odbornikov kot mi, so se nasprotniki pritožili tudi na upravno sodišče v Celju. V sredo, dne 18. aprila, se

je vršila pred tem sodiščem končna obravnava. Upravno sodišče je odločilo, da je g. veliki župan razveljavil občinske volitve povsem zakonito in upravičeno. — Poleg veselja, ki ga uživamo ob naši lepi zmagi pri volitvah, moramo pa užiti tudi mnogo žalosti. Bog pač lepo poskrbi, da se ne prevzamemo. Najpoprej smo morali pokopati našega blagega dolgoletnega župana g. Alojzija Lesjaka, po tem tako zelo nesrečno mlado vdovo Mino Drolčevo, sedaj pa končno vnetega pristaša Pavla Čatra. Za prve občinske volitve je bil g. Čater še najvnetejši agitator za našo obrtno listo. Potem si je pašel v Sarajevo ustvariti trgovino koleš, a čez dobrih 14 dni je podlegel zavratni bolezni. Prepeljali so ga v Št. Jurij.

Nesreča na Savi. V nedeljo se je zgodila na Savi pri Beogradu nesreča, ki je zahtevala eno človeško žrtev. Okrog pol štirih popoldne so krenili z malim čolnom od »Šestih Topolov« preko Save slikar Pera Borovac ter gospe Ruža Ivankovičeva in Darinka Jovanovičeva s triletnim otrokom. Borovac se je med vožnjo igral ter nagibal čoln sedaj na eno sedaj na drugo stran. Naenkrat je Borovac izgubil ravnotežje in padel v vodo. V padcu pa je prevrnil tudi čoln. Nihče od izletnikov ni znal plavati, zaradi česar je nastalo obupno klicanje na pomoč. Obe ženskama se je posrečilo, da sta se prijeli za rob prevrnjenega čolna. Gospa Darinka je krčevito držala svojega otroka v eni roki, dočim se je z drugo oprijemala čolna. V takem stanju seveda ne bi mogla zdržati dalje časa, če ne bi prišla pomoč še pravočasno. Ljudje so z brega opazili obupno borbo za življenje ter so takoj prišli ponesrečencem s čolnom na pomoč. Rešili so obe ženski in otroka, dočim je Borovac izginil v valovih Save. Rešitelji so skušali najti slikarjevo truplo, kar pa se jim ni posrečilo.

Grozen potres na Grškem. O posledicah potresa na Bolgarskem poročamo na drugem mestu. Potresni sunki v Bolgariji še niso prenehali. V pondeljek pa se je preselil potres iz Bolgarije na Grško. Na Grškem je uničil pondeljkov potres staro zgodovinsko mesto Korint. Močno so trpela tudi mesta: Lutrakion, Palamation in Posidonion. Število po potresu smrtno ponesrečenih in ranjenih še ni ugotovljeno. Grozni potresni sunki se po Grčiji in posebno v Korintskem zalivu nadaljujejo.

Ljudem, ki so pobiti, izmučeni, za delo nerazpoloženi, uredi prirodna Franc Jožefova grenčica prost tok krvi in poviša moč mišljenja in dela. Ugledni zdravniki na klinikah dokazujejo, da je Franc Jožefova grenčica za duševne delavce in živčno razdejane razkrojevalno sredstvo izvanredne vrednosti. — Dobi se v lekarnah in drogerijah.

Poročila SLS.

Zborovanje SLS pri Sv. Benediktu v Slov. goricah. Pri nas so se v nedeljo, dne 22. t. m., po rani sv. maši zbrali na lepem prostoru pri cerkvi možje in fantje iz spodnjega dela lenarškega okraja na zborovanje SLS. Udeležba je bila izvanredno velika. Shod je otvoril predsednik krajevne organizacije SLS, g. Gomilšek. Govorili so: narodni poslanec F.

žebot, oblastna poslanca (odbornik) M. Krajnc in Ljudevit Poljanec. Zborovalci so navdušeno pritrjevali govornikom in odobrili politiko in delo naše stranke. Kričanje nasprotnega časopisja proti naši stranki pri našem zavednem ljudstvu ni prav nič vplivalo. Posebno se našim ljudem dopade, da naši poslanci prihajajo med ljudi tudi tedaj, ko ni volitev. — Po shodu se je vršil dobro obiskani zbor zaupnikov skupno s sejo krajevnega odbora SLS. Tega sestanka so se udeležili domači in več okoliških županov. Storili so se važni sklepi glede delovanja naših organizacij in so se dala navodila predstavnikom stranke glede potreb okraja. Naši ljudje so izražali svoje zadovoljstvo, ker se oblastni odbor briga za potrebe naših krajev. Vse predpriprave za cesto Sv. Benedikt—Radgona so že gotove. Ravno tako je izdelan tudi predlog za cesto pri Sv. Ani. Veliki shod in zbor zaupnikov je izrekel ministru dr. Anton Korošču ter poslancem SLS popolno zaupanje. Sklenilo se je tudi, da se kmalu vrši velik shod SLS za celi lenarški okraj pri Sv. Lenartu.

Shodi Slovenske ljudske stranke. Posl. Vlad. Pušenjak je govoril na velikonočni pondeljek na shodu SLS v Breznem, v nedeljo, dne 15. t. m., na velikem shodu zastopnikov občin in gospodarskih krogov iz okrajev Kamnik in Gornjigrad v Kamniku in v nedeljo, dne 22. t. m., na zborovanju zaupnikov SLS v Sv. Frančišku v Savinjski dolini. Na zadnjem shodu je razpravljal o političnem položaju, o novem davčnem zakonu in o raznih gospodarskih vprašanjih, ki se tičejo okraja Gornjigrad. Najbolj pereče vprašanje za okraj Gornjigrad je železniška zveza Kamnik—Gornjigrad—Šmartin ob Paki, katera bo mnogo pripomogla k boljšemu vnovčenju kmetijskih pridelkov, vzlasti lesa, ter povzdignila tujski promet. — Ko bodo parlamentarne počitnice, se bodo vršili shodi v vseh onih župnijah, kjer že dalj časa ni bilo shodov, kakor v Novišti, Šmihelu nad Mozirjem itd.

Velik shod SLS pri Sv. Tomažu pri Ormožu. Preteklo nedeljo, dne 22. aprila, je krajevna organizacija SLS pri Sv. Tomažu priredila političen shod, ki je izredno lepo uspel. Shod se je vršil v novem Društvenem domu, ki je že pod streho. Predsedoval je posestnik Rakuša. Najpreje je govoril domačin oblastni poslanec Janžekovič o delovanju oblastne skupščine vobče kot tudi posebej za ormoški okraj, in je podal razna gospodarska navodila. O splošnem političnem položaju je govoril oblastni poslanec Hrastelj iz Maribora. Zbor je navdušeno nagovoril mladenič Munda in predlagal zaupnico dr. Antonu Korošču, kateremu so zborovalci iskreno vzklikali, kakor tudi državnim in oblastnim poslancem. Tajnik SDS, ki je bil na shodu, na poziv, da naj kritizira zdaj na zboru delo SLS, če more, ni vedel odgovoriti besede. Trdnjava SLS Sv. Tomaž pri Ormožu trdno stoji!

Shod Slov. ljudske stranke v Šmartnem pri Slovenjgradcu se vrši v nedeljo, dne 6. maja, po prvi sv. maši in sicer ob lepem vremenu pri cerkvi, v slučaju dežja pa v društveni dvorani. Govorita narodni poslanec g. Pušenjak in oblastni poslanec g. Ovčar.

Občni zbor krajevnice organizacije SLS pri Sv. Petru niže Maribora se vrši v nedeljo, dne 29. aprila, po rani sv. maši v gostilni g. Sandeja. Obišče nas ob tej priliki znan govornik iz Maribora, zato vabimo vse somišljenike še prav posebno, da se tega občnega zbora polnoštevilno udeležijo. Bog živi!

Shod SLS v Laporju, ki se je vršil v nedeljo, dne 22. t. m., je prav lepo uspel. V obilnem številu zbrani somišljeniki so z zanimanjem sledili govorom narodnega poslanca g. Faleža in oblastnega poslanca g. Ovčarja. H koncu je povzel besedo še načelnik domače krajevnice organizacije g. Pivec in je navzočim pojasnil pomen politične organizacije, nakar se je shod zaključil.

Občni zbor krajevnice organizacije Slov. ljudske stranke na Pobrežju pri Mariboru. Minulo nedeljo, dne 22. aprila, smo imeli pri nas občni zbor krajevnice organizacije SLS. Ob tej priliki sta nas obiskala oblastna poslanca gg. Ovčar in Kores in sta nas v lepih, poljudnih besedah navdušila za nadaljnje delo. Novi odbor je sestavljen izmed naših najboljših somišljenikov in upamo, da bo svojo nalogo častno in uspešno vršil.

Javen shod SLS v Dogošah pri Mariboru. V nedeljo, dne 29. aprila, ob treh popoldne bo v gostilni Šmirmaul javen shod SLS, združen z občnim zborom naše krajevnice organizacije. Prideta dva odlična govornika, zato vsi na shod!

Dobro obiskan shod SLS v Makolah je bil v nedeljo, dne 15. t. m. Poročal je narodni poslanec g. Falez o političnem položaju in o delu v parlamentu.

Izredni občni zbor krajevnice organizacije SLS v Dobrni pri Celju. Ob priliki izrednega občnega zbora sta nas posetila narodni poslanec g. dr. Jakob Hodžar in tajnik SLS g. Ivo Peršuh. G. tajnik je že prispel na predan in se z nami izčrpno razgovoril o vseh naših željah, zlasti onih, ki zadevajo preskrbo zdravilišča z mlekom. Na občnem zboru je g. narodni poslanec obširno poročal o novem davčnem in finančnem zakonu, g. tajnik pa nas je poučil o delovanju mariborske oblastne skupščine. Izvolili smo tudi krajevni odbor, ki je bil sicer izvoljen že na rednem občnem zboru v mesecu januarju, a ob zelo majhni udeležbi. Nedeljskega zborovanja se je udeležilo tako veliko število naših pristašev, da je bila prostorna dvorana Ljudskega odra nabit polna. Hvaležni smo gospodoma, ki sta pokazala toliko pravičnega razumevanja za naše težnje. Novemu krajevni odboru želimo obilo uspehov, zlasti pa, da odkloni iz naših vrst vsako medsebojno neprijaznost ter nas vse združi v veliko družino SLS.

Občni zbor krajevnice organizacije SLS v Sv. Juriju ob južni žel. Našo vedno trdno na strani SLS stoječo okoliško občino je ob zadnjih občinskih volitvah zadel zaslužen udarec. Nekomu se je zdelo potrebno, nastopati s posebno listo in posledica je, da smo izgubili župana. Na poziv našega celjskega tajništva smo se na belo nedeljo zbrali na občni zbor krajevnice organizacije ter v lepi slogi izvolili nov krajevni odbor. Požrtvovalnost, delavnost in preizkušena stanovitnost mož, ki smo jim poverili vodstvo

krajevnice organizacije, so nam porok, da bodo mogli k navdušenemu in enotnemu delu združiti vse dobro misleče ter vrnili št. Jurju čast politično zavedne občine SLS. Na občnem zboru nam je izčrpno in pregledno poročal g. tajnik SLS Ivo Peršuh o blagonsnem delovanju mariborske oblastne skupščine. Za njim pa nam je g. narodni poslanec dr. Jakob Hodžar temeljito razložil zadnje politične dogodke ter nas seznanil z najvažnejšimi pridobitvami iz novega davčnega in finančnega zakona. Navdušeno razpoloženje na občnem zboru naj bi ne ponehalo, temveč bilo vir novega veselega dela in uspehov.

Shod Slovenske ljudske stranke v Sv. Roku ob Sotli. V nedeljo, dne 29. aprila, po sv. maši se vrši pri nas shod SLS. Zboruje se pri cerkvi. Kot govornik nas obišče oblastni odbornik g. Kranjc iz Maribora. Vabimo vse somišljenike, da se tega shoda udeležijo!

NAŠA DRUŠTVA

Tekme mariborskega orlovskega okrožja se vršijo v nedeljo, dne 29. t. m., na vrtu dijaškega semenišča. Ob osmih je skupna sv. maša v frančiškanski cerkvi, potem odhod na tekmovališče. Popoldne ob pol treh je v dvorani Zadružne gospodarske banke za tekmovalce slavnostno zborovanje, na katerem govorijo: g. prof. Rezman, dr. Jeraj in sodnik g. Levstek. Okrožje pričakuje od odsekov obilno udeležbo!

Krščanska ženska zveza za Maribor in okolico priredi v nedeljo, dne 6. maja, romanje k Devici Mariji v Pušavi. Odhod iz glavnega kolodvora ob en četrtni na šest zjutraj. Vabljeni so vsi člani in članice! Dobro došli so nam tudi nečlani iz dežele, da se skupno udeležimo romanja. K obilni udeležbi vabi — odbor.

Krčevina pri Mariboru. V proslavo 1. maj nika priredi Jugoslovanska strokovna zveza skupno z vsemi katoliškimi društvi v Mariboru k nam ta dan popoldne izlet. JSZ hoče kot enota krščanskega, socialnega delavskega pokreta manifestirati za naše pravice, za svobodo zborovanja in združevanja, za delavsko zaščito in za izvajanje delavske zakonodaje. Ob treh popoldne bo pred društvenim domom javen delavski shod, na katerem govori oblastni poslanec in tajnik SLS v Mariboru, g. Ovčar. Potem je petje, godba krščanske Omladine in prosta zabava. Ker je preskrbljeno za dobra jedila in prvovrstno vinsko kapljico, pričakujemo množtevni obiska, da na dostojen način proslavimo delavski praznik. Na svidenje!

Gornja Sv. Kungota. V nedeljo, dne 29. t. m., se ponovi »Pasijon«, začetek ob pol treh popoldne v Katoliškem prosvetnem društvu. Naj nikdo ne opusti te prelepe igre!

Sv. Rupert v Slov. gor. Naš Orel se prav pristrčno zahvaljuje vsem, kateri so kaj pripomogli k našemu srečolovu. Posebna hvala vsem trgovcem v Mariboru, Ptuju in pri Sv. Trojici in našim domačim, kateri so darovali lepe in številne dobitke v pripomoček našega srečolova.

Sv. Benedikt v Slov. gor. Vse prijatelje opozarjamo na veliko orlovsko akademijo, katero priredi tukajšnja orlovska družina, Orli, Orlice in oboji naraščaj, na prvo majniško nedeljo, dne 6. maja ob pol štirih pop. v društvenih prostorih pri Sv. Benediktu v Slov. gor. Program bo zelo zanimiv in pester. Sodeluje šentlenarška godba. Torej na svidenje! Bog živi!

Sv. Bolfenk v Slov. gor. Predstava »Miklova Zala«, naznanjena za belo nedeljo, je bila radi nepredvidenih zaprek (bolezni med igralci) preložena na Križovo, dne 17. maja. Vse prijatelje, domače in tuje, stare in mlade, vabimo na ta naš domači mladinski dan. — Tudi gasilno društvo v Bišu bo priredilo v svrhu nabave primanjkujočega gasilnega orodja z zelo zanimivim sporedom vrtno veselico v nedeljo, dne 6. maja. Vsi okoličani ste v obilnem številu iskreno povabljeni! — Velikonočni prazniki so prav mirno potekli. Le tu in tam pride med kakimi fanti vročerkveži do ravsa in kavsa, kar ima za posledico neprostovoljno pokoro za nekaj časa v državnih »zavodih«. — Radi še precej ugodnega vremena spomladansko delo na polju prav lepo napreduje. Tudi dobra sadna letina se pričakuje, kar nam svedoči uprav lepo razcveto sadno drevje. O kakih značilnih in zanimivih spremembah prihodnjic še kaj več!

Cezanjevci pri Ljutomeru. Bralno društvo je priredilo v nedeljo, dne 22. t. m., tombolo v gostilni g. Slaviča na Kamenščaku z zadovoljivim uspehom. Omenim tudi ob tej priliki nekatere nedostatke od strani udeležencev, posebno par mladih kričačev, ki niso mogli biti tiho med igranjem. Omenil bi pa tudi, da kričanje neizvlečenih številk ni na mestu. Fantje, zavedajte se ob takih prilikah, da niste sami in imejte oziroma na druge. Pričakujem, da ne bo zamere. — Udeleženec.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Vsi mladi in stari od blizu in daleč pridite za gotovo na Jurjevo nedeljo, dne 29. aprila, popoldne k Sv. Juriju ob Ščavnici v prostore g. Pergerja, kjer priredi domači Orel veliko tombolo z lepimi dobitki. Vseh dobitkov bo več sto, zato pridno segajte po srečkah, ne bo vam žal!

Grize pri Celju. V nedeljo, dne 29. aprila, točno ob štirih popoldne, priredi v dvorani g. A. Piki Patoliško prosvetno društvo novo, nad vse krasno igro »Živa pokopana«, drama v petih dejanjih. Vabimo vse domačine in okoličane. Pridite pogledat, ne bo vam žal! — Odbor.

Ksaverij. Prosvetno društvo Ksaverij ponovi na splošno željo občinstva v nedeljo, dne 29. aprila, ob treh popoldne tridejanko

s petjem: »Izgubljeni raj«. Ker gre dobiček v prid zgradbi Društvenega doma, zato se za obilni obisk še posebno priporoča — odbor.

Vojnik. Pevski odsek izobraževalnega društva ponovi v nedeljo, dne 29. aprila, po večernicah v cerkveni hiši v Št. Petru v Sav. dol. »Mlado Bredo«, opereto v dveh dejanjih. Prijatelji lepega petja uljudno vabljeni! — Odsek.

Brežice. V nedeljo, dne 29. aprila, se vrši v Brežicah izobraževalni tečaj za Dekliško zvezo vsega okraja. Začetek ob 8. uri s sv. mašo v frančiškanski cerkvi. Tečaj se vrši v telovadnici meščanske šole. Zaključek tečaja se bo oziral na odhod vlakov. Vrla dekleta Dekliške zveze in Marijinih družb, pridite v obilnem številu! — Osrednje vodstvo Dekliške zveze.

„Naš dom“.

Naši dobrotniki. Dr. Rok Jesenko, advokat v Sevnici, 25 Din. Vsega skupaj D 2525. Bog povrnil!

Moder križ imajo na naslovih za majske številke tisti, ki niso plačali dovolj naročnine. Prosimo, da pošljejo zaostanek naročnine! (Lahko se zgodi, da bo imel kdo moder križ, pa je med tem naročnino že plačal. Naj oprostijo!) Če pa je kje pomota, prosimo za pojasnilo. Tisti, ki še niso nič plačali, niso dobili križa, temveč vljudno pismo, na katero naj čimprej odgovorijo!

Najlepši spomin na 700letnico lavant. škofije bodo gotovo Slomšekove slike, ki izidejo meseca maja. Poverjeniki in poverjenice, javite se!

Listnica uredništva.

Sv. Bolfenk pri Središču: Dopis je tožljiv in kaznjiv od prve do zadnje črke. — B l a t n o: Osebnost smešenje, ki bi nas spravilo pred sodišče. — V sredo došli dopisi pridejo prihodnjic.

Rešitev ugank: Staro mesto je Rim, pa bereš nazaj, je mir, ki naj bode v vsaki krščanski hiši! — Najdražje na svetu je smrt, ker ta te stane tvoje življenje. — Pes zato hitreje leti kakor kura, ker pes nima kurjih oči, da bi ga bolele!

Nove uganke: Kakšne lase ima najlepša ženska na svetu? — Zakaj nosijo poleti mestne frajle solnčnike? — Nebo nima, zemlja ima, baba nima, dekle ima, Lovrenc ima spredaj, Mikl pa zadaj, kaj je to? — S trebuhom je, na hrbtu mu pa ven leti, kaj je to? (Poslalo dekle od Sv. Lovrenca na Pohorju.)

Praktična beračica. Pred gospo se je ustavila beračica: »Gospa, pogledjte naju sirote! Tak mrz, jaz z otrokom pa v takih cunjah! Ali bi mi mogli kaj pomagati?« — Gospa je hotela otroka pogledati, pa je rekla odviti cunje, toda bile so le samo cunje. Beračica se je hitro opravičila: »Vidite, gospa, kako imam usmiljeno srce! Jaz si nisem upala prava punčke vzeti v ta mrz seboj!«

Na potu iz davkarije pade kmet v roke roparja, ki zavpije nad njim: »Denar ali življenje!« — Kmet mu mirno odgovori: »Prijatelj, prepozno! Vračam se z davkarije in ti to veš, da od tam ne prinašam denarja, so me čisto obrali!«

Bahavost otroška. Prvi otrok: »Vsi ljudje pravijo, da ima moja mama zlato srce!« — Drugi otrok: »Kaj to, če pravijo, vsi ljudje pa vidijo, da ima moja mama — zlate zobe!«

Dva slepa brata. Slepec je prosil milodare. Gospod mu je dal, obenem pa se je začel razgovarjati: »Ali imate še kaj domačih?« — Slepec: »Samo enega brata imam, ki je pa tudi popolnoma slep, pa hodi Bog ve kod, se že dolgo časa nisva videla!«

Franček-pijanček pride po noči zelo natrkan domov. Kar oblečen se vrže v posteljo in zaspi. Čez nekaj časa se zbudi in premišljuje, ali ni pozabil ugasniti svetilke. Da se za gotovo prepriča, užge vžgalico, da pogleda, ali še luč gori.

Tiskarski škrat v receptu. V neki zdravniški knjigi je bil sledeči recept: Bolnik naj uživa močno muho in lepo porcijo pečenege lesa. Dober tek!

V gostilni. Gost: »To je pa res nesramnost. En kos cunje sem dobil v juhil!« — Natak: »Kaj mislite, da Vam bodem za 4 dinarje prinesel kar celi servijet!«

Franček-pijanček je videl zadnjic Nobilov zrakoplov in je vzkliknil: »Zdaj bi še pa nerad umrl, ko tako velike »flaše« kar po zraku frčijo.« (Poslal Ferdó Meško.)

Edino sredstvo za dolgo življenje — je starost.

V beograjski pisarni: »Koliko uradnikov dela v vaši pisarni?« — »Niti polovica!«

Operacija po smrti. Zdravnik: »Zakaj zahtevate, da vas po smrti seciramo?« — Bolnik: »Ker hočem vedeti, kaj mi je falilo, ko mi zdaj tega ne veste povedati!«

NA

POLJU

začne
objavljati
1. maja t. l.

„Slovenec“

Ako hočeš ob branju novega
Slonkiewiczovega romana »NA
POLJU SLAVE« preživeti res ne-
ka) lepih ur. čitaj »Slovenca«!

ROMAN ★ SPISAL
H. SIENKIEWICZ

SLAVE

Znameniti roman je delo pi-
satelja, ki je spisal tudi pre-
krasne romane *Quo vadis*,
Z ognjem in mečem, *Po-
top*, *Mali pitez*, *Skozi
pustinja in puščave*

Cene in sejmska poročila.

CENE TUJEMU DENARJU.

Zadnje dni se je na zagrebški borzi dobilo v valutah: 1 ameriški dolar za 56.60 D. Dne 24. aprila pa v devizah:
100 avstrijskih šilingov za 797.95 do 800.95.
100 italijanskih lir za 298.50 do 300.50.
100 francoskih frankov za 222.71 do 224.71.
1 ameriški dolar za 56.70.
100 madžarskih pengov za 992.22.
100 nemških mark za 1357 do 1360.
100 čehoslovaških kron za 167.93 do 168.73.

SEJMI.

30. aprila: Konjice, Dol pri Hrastniku ter Ponikva.

1. maja: Ljubno, Verače, Hajdina, Sv. Barbara v Haložah, Muta in Velenje.

2. maja: Pekel pri Poljčanah.

3. maja: Loka.

5. maja: Slov. Bistrica, Št. Jurij ob južni žel., Svečina, Gornji Grad, Sv. Trojica v Sl. gor., in Trbovlje.

Sejmsko poročilo. Na sejem dne 24. aprila je bilo prignanih: 7 konj, 8 bikov, 126 volov, 296 krav in 4 teleta, skupaj 431 komadov. Povprečne cene so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 8.25 do 9 Din, poldebili voli od 6.50 do 7 Din, klavne krave debele od 7 do 8 Din, plemenske krave od 5.50 do 6 Din, krave za klobasarje od 4 do 5 Din, molzne krave od 5 do 5.50 Din, breje krave od 5 do 5.50 Din, mlada živina od 6.25 do 8 Din. Prodalo se je 233 komadov, od teh za izvoz v Italijo 43, in v Avstrijo 43 komadov.

Josip Priol, Maribor:

Škropite sadno drevje.

(Ponatis iz »Naših goric«.)

Letos se obeta bogata sadna letina. V interesu sadjarjev je, da očuvajo pridelek pred zajedalci rastlinskega in živalskega izvora. Škoda, ki jo le-ti povzročajo leto za letom samo v Sloveniji, je nepregledna in znaša težke milijone dinarjev. Najnevarnejši med vsemi je kra stavec ali škrlup (fusicladium), ki dela nevšečne kraste in lise na sadju ter ga napravi manjvrednega, često docela nesposobnega za trgovino. Tudi listje in mladice napada, zlasti pri občutljivejših sortah. Dejstvo, da lahko uniči ta zajedalka 90 in več odstotkov namiznega sadja, pove dovolj in nas nikakor ne more pustiti ravnodušnih.

Nič manj nevaren kvalitetnemu sadju je jabolčni zavijač (carpocapsa pomonella). Njegova mesenobarvna gosenica se zavrti v plodove, napravi rove in jih napolni z gnjusno črvojedino. Vsled tega nastala škoda se ceni na 20 do 30 odstotkov celokupnega pridelka na leto.

Tudi jabolčni cvetoder (anthonomus pomorum) dela zadnja leta mnogo preglavic našim sadjarjem. Po nekaterih nasadih se je razpasel tako, da skoro ni opaziti več zdravega cveta. Cvetje je rjavo, kot bi bilo osmojeno, uničila ga je breznoga ličinka cvetoderjeva in si zredila pri tem precejšen trebušček.

Poleg navedenih so nevarni še kaparji na češpljah in slivah, pa tudi na drugih sadnih plemenih, listne in krvave uši,

mali zimski pedic, brstni zavijač (tmetocera ocellana F), razni molji in cela vrsta drugih, kojih škoda je često naravnost katastrofalna, ako se pojavijo iznena v večjih množinah.

Gre za rešitev vprašanja, s katerimi sredstvi, kdaj in kako se naj proti naštetim in drugim zajedalcem najuspešnejše borimo? Po vsestranskih domačih in tujih izkušnjah dosežemo najzanesljivejše rezultate s ponovnim škropljenjem sadnega drevja. Enkratno prskanje samo z enim sredstvom ne zaleže dosti in ne ugonobi nikoli vseh škodljivcev. Povsem drugačen je učinek kombiniranega zatiranja, opravljenega ob pravem času s preizkušenimi sredstvi.

Prav dobro se je obnesla naslednja kombinacija:

A. Prvo škropljenje februarja ali marca, preden drevje odganja, z 10% drevesnim karbolinejem (arborin, dendrin, ali karbokrimp) pri jablanah in hruškah, odnosno z 8% emulzijo pri koščičarjih. Škropiti je izdatno in temeljito, da izgleda drevje, kot bi bilo oprano od vrha do tal. Drevesni karbolinej uniči osobito kaparje, krvave uši, jajčeca listnih uši, mah in lišaje, deloma tudi škrlup.

B. Drugo škropljenje 10 do 14 dni po cvetju z 1% bakrenoapneno brozgo, kateri pridenemo 10 do 12 dkg Urania-zelenila na 100 litrov mešanice. Poprskati je celo drevo, zlasti pa listje in sadje, ki se je začelo pravkar razvijati. S tem preprečimo nastop škrlupa ter uničimo zavijača, katerega gosenice najdejo, čim izlezejo iz jajčec, plodove zastrupljene, in gredo po zlu. Mesto modre galice in Urania-zelenila priporočajo v poslednji dobi s prav dobrim uspehom škropljenje z 1.5% nosprasenom, z dodatkom ¼ kg gašenega apna na 100 litrov zmesi. To sredstvo je sicer nekaj dražje, zato pa njega priprava lažja in enostavnejša nego pri prejšnjem.

C. Tretje škropljenje 5 do 6 tednov po cvetju z bakrenoapneno brozgo in Urania-zelenilom, odnosno nosprasenom, v isti koncentraciji kot prvič.

Pri sortah manj občutljivih za škrlup in črvivost bi utegnili zadoščati tudi enkratno poletno škropljenje, ki se mora v tem primeru izvršiti 3. do 4. teden po cvetju. Zimsko škropljenje z drevesnim karbolinejem se ne sme pod nobenim pogojem opustiti. S točnim uvaževanjem določenih škropilnih terminov, pravilno izbiro in koncentracijo škropiva ter vestnim delom bomo omejili zajedalce in boleznin na minimum, tako da škoda praktično sploh ne pride več do izraza.

Za škropljenje sadnega drevja so potrebne posebne škropilke z močnim pritiskom in podaljšanimi cevmi. Za manjše in srednjevelike obrate se je obnesla Nechvile-jeva samodelna škropilka tipa A—H20, ki deluje z zračnim pritiskom in ima delavec med delom obe roki prosti. Za večje nasade, kakor tudi za združno uporabo pri vinarskih, sadjarskih in kmetijskih podružnicah bi prišla v poštev ročnoprevozna sadna in hmeljska škropilka »Unikum 2065«. Obe ima v zalogi Kmetijska družba za Slovenijo v Ljubljani in njeno skladišče v Mariboru. Tudi ročnoprevozna škropilka »Freyja« tvrdke Holder v Metzingenu v Nemčiji (zastopstvo Peter Miovič, Mari-

bor), ki se izdeluje v treh velikostih, se je med inozemskimi sadjarji dokaj priljubila. Isto velja za samodelno nahrbtno škropilko »Original«, ki je v rabi že nad 30 let.

Sadjarji! Množina in kakovost pridelka zavisi razen od redne oskrbe in gnojenja v največji meri tudi od pravočasnega škropljenja sadnega drevja. Škropljenje mora postati tudi v sadovnjaku redno kulturno delo, kakor je vpeljano danes že v vinogradništvu!

Gospodarska obvestila.

Sadjarški dan v Celju. V novejšem času se pri nas sadjarstvo razvija zelo veselo. Nobeno leto se ni posadilo toliko sadnih dreves, kakor letos. Vsi naši drevesničarji, in teh imamo že precej, so prodali vse svoje zaloge in lahko bi bili spravili med ljudi še mnogo več blaga, samo da bi ga bili imeli. Že se drevesca splošno sadijo pravilneje in skrbneje, že se starejša drevesa pridno čistijo in gnojijo. Tudi se že zelo upošteva izbira zares priporočljivih sadnih vrst. Zanimanje za sadjarstvo narašča vsepovsodi v naši domovini in to zanimanje nam je razveseljiv porok za boljšo gospodarsko bodočnost. Da se je pa sadjarstvo, ta lepa in dobičkanosna panoga kmetijstva, začelo pri nas razvijati tako veselo, to je povzročilo pač naše Sadjarsko in vrtnarsko društvo, ki deluje že osem let med nami, pa se vendar že ponaša s tako lepimi uspehi. Iz prav skromnih začetkov se je razvilo v mogočno organizacijo, ki šteje danes že nad 7000 članov! V vsakem važnejšem kraju ima to društvo že svoje podružnice in teh podružnic je v Sloveniji nad 130. Društvo izdaje mesečno izvrstno urejevan list »Sadjar in vrtnar«, kateri list se je prav zelo priljubil in si odprl pot v premnogo slovensko hišo. Te društvene podružnice so že priredile nešteto prav dobro obiskovanih shodov, na katerih se po priznanih strokovnjakih navdušuje in poučuje v sadjarstvu. Naj bi bilo delovanje tega koristnega društva blagoslovljeno tudi v prihodnje! — V nedeljo, dne 6. maja, ima Sadjarsko in vrtnarsko društvo za Slovenijo v Celju svoj letni občni zbor. Vse društvene podružnice bodo odposlale v Celje svoje zastopnike, ki se bodo posvetovali o načinu, kako bi bilo mogoče še bolj uspešno delovati za povzdigo našega sadjarstva. Pa prišli bodo tudi drugi sadjarji in prijatelji sadjarstva in bode torej ta občni zbor ne samo sestanek, kjer se bodo razmotrivala važna sadjarska vprašanja, ampak tudi pravi pravcati sadjarski praznik, na katerem se hočemo bližje spoznati in porazveseliti se med seboj nad dosedajnimi veselimi in tako nepričakovano lepimi uspehi in navdušiti za nadaljno delo. Sadjarji in prijatelji sadjarstva! Pohitite v nedeljo, dne 6. maja, v Celje in pokažite s čim večjo udeležbo, da nam je v resnici na srcu čim sijajnejši razmah našega društva, ki zasleduje vendar blag in lep namen: probuditi vsakega našega kmeta v vnetega in veččega sadjarja. — Za udeležence občnega zbora Sadjarskega in vrtnarskega društva se je zaprosilo za polovično vožnjo. Kdor se želi udeležiti skupnega obeda, naj to sporoči po-

družnici Sadjarskega in vrtnarskega društva v Celju.

Kmetovalcem in bikorejcem ptujskega okraja! Licencovanje in premovanje plemenskih bikov se vrši v četrtek, dne 3. maja t. l. od 8. ure naprej v Ptuj na sejmišču za vse občine ptujskega okraja. Prignati je vse bike od 15 mesecev starosti, tudi one, ki so dobili naknadno začasno licenco, ker ta velja samo do 3. maja t. l. Biki naj bodo snažni in zavarovani na močnih vrveh. Izplačevale se bodo premije lanskega leta in na novo določile premije oblast. odbora in okr. zastopa za letos prignane bike. — Na dan licencovanja bo v Ptuj tudi poučno predavanje o živinoreji. Torej živinorejci, le pridite v obilnem številu k temu važnemu predavanju, kajti le dobra živina bo Vaša sreča!

Licencovanje bikov v Šmarju pri Jelšah. Pri nas se je vršilo dne 13. aprila licencovanje bikov, prignalo se je 53 bikov, živina je bila lepa. Največ bikov pa ima občina Ponikva. Prvo oblastno premijo dobila Anton Pišek, posestnik, okolica Šmarje, in Anton Belej, župan Roginska gorca, vsaki po 600 Din. Oblastno darilo po 400 Din dobijo: Drogenik Ludvik, posestnik, Belo Šmarje, Golob Štef., Ponikva; Svetelšek Alojz, posestnik na Sladki gori. Okrajne premije po 400 Din dobijo: Marguč Ivan, Sladkagora, Tičar Franc, Sv. Štefan in Bračko Jurij, Šlivenica. Okrajne po 300 Din dobijo: Rataj Franc, Sv. Vid, Zdolšek Anton, Ponikva, Stiplovšek Lovro, Sv. Peter na Medv. s. Po 200 Din dobijo bikove številke: 19, 16, 22 in 28. Po 150 Din: 2, 5, 14, 18, 21, 29, 31, 38, 40, 42, 44, 48, 52 in 53. Okrajne po 100 Din število: 4, 13, 15, 19, 36, 46, 47, 49 in 50. Pripomniti je treba, da je okr. zastop letos prispeval precej več kakor lani. V jeseni se vrši živinska razstava, za katero je določenih od oblastnega odbora po prošnji oblastnih poslancev g. Turka in tovarišev od SLS 10.000 Din. Živinorejci šmarskega okraja, glejte, da prizenete lepo živino!

Razdelitev oblastnih subvencijskih mrjascev. Tekom tega leta bo oblastni odbor mariborske oblasti porazdelil nekaj dobrih, mladih plemenskih mrjaščkov oplemenjene bele domače pasme po nižani ceni. Zanimanci naj se obrnejo radi podrobnih navodil na okrajnega živinorejskega referenta na sedežu sreskega poglavarstva.

Šmartno ob Paki. V številki 15 z dne 12. aprila t. l. je bil priobčen iz tukajšnje občine govor, v katerem se poroča, da se tukaj širi govorica, da je gospod veliki župan mariborske oblasti prepovedal klanje domače živine na kmetih. Da se ta govorica ne bo širila, ker ni točna in utemeljena, naj bode vsem interesentom pojasnjeno, da je klanje domače živine slej kot prej dovoljeno pod sledečimi pogoji: 1. Živina mora biti domače vzreje. 2. Zakol se mora izvršiti na domu, kjer je bila živina vzrejena. 3. Istotam se mora izvršiti nadrobna razprodaja in je nedopustno, meso izsekavati in razprodajati drugod. 4. Zakol se ne sme izvrševati obrtoma, ampak le v nujnih slučajih. — Župan: Steblovnik.

Popravek. Knjiga »Sadjarstvo« stane v prodajalni Cirilove tiskarne 52 Din in ne 12 Din, kakor se je vsled tiskarske pomoče poročalo.

Mosetizh Josip: »Uslužbeni davek.« Po zakonu o neposrednih davkih z dne

8. februarja 1928. Priredil Josip Mosetizh, finančni svetnik. V Ljubljani 1928. Strani 79 in tabele. Cena 18 Din, s poštnino 20 Din. Knjiga se dobi v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — S 1. aprilom je stopil v veljavo novi uslužbeni davek, katerega plačevanje se bistveno razlikuje od dosedanjega načina obdačbe teh dohodkov. Finančni svetnik Josip Mosetizh je izdal zdaj knjižico, ki obsega nove zakonske določbe, pravilnik in vse izvršilne predpise ter tolmačenje posameznih zakonskih določb. Na posameznih primerih, ki so v knjižici izvedeni, je pojasnjeno, kako se izračunava novi davek. Knjigi so pridejane tudi tabele z davčnimi lestvicama ter obrazci za neposredni davek. Knjiga bo gotovo dobro došla vsem prizadetim krogom.

Pevski zbor! Ali že imate Pevčevo pesmarico? V Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška in Aleksandrova cesta, jih dobite. Vsak snopič po Din 10.—

Sv. Križ nad Dravogradom. V naši romarski cerkvi bo letni molitveni dan na praznik Najdbe Sv. Križa, dne 3. maja. Romarji, povabljeni k obilni udeležbi! — V Črnečah je umrl dne 18. aprila g. Josip Kogelnik, star 73 let. Bil je vse svoje življenje zlasti mladeničem res vzor pravega katoliškega in iskreno slovenskega fanta. Obilna udeležba na pogrebu je kazala, kako priljubljen je bil. Naj počiva v miru!

Marenberg. V našem obmejnem kraju so se v zadnjem času pojavili socialistični agitatorji inteligenti, ki prirejajo tajne sestanke, na katerih grdijo našo državo in po načinu komunistov širijo nezadovoljstvo med obmejnimi prebivalci. Kot svoje najzvestejše privrčence štejejo vse nemčursko navdahnjene obsojene tihotapce, ki so izvrševali ali še izvršujejo tihotapstvo kot obrt, ki mnogo nese. V stiku so s sličnimi bratci onstran meje in pripravljajo tla za — komunizem. Kdor v kraju živi in ima priliko slišati razgovore onih, ki so s celim gibanjem v zvezi, ve, da gre za nevarno — protidržavno in protinarodno gibanje ob meji, v kraju, kjer je za časa Avstrije — nemški nacionalizem imel zabeležiti največ uspehov. Kot prvi cilj so si ti pod krinko socializma »delujoči« elementi postavili dobiti občine v roke, potom katerih bi vršili svojo protinarodno delo ob meji. Da bi s potratnim gospodarstvom, zidanjem nepotrebnih stavb itd. še povečali nezadovoljstvo ob meji, je njih želja, ker je njih uspeh tem večji, čim večje je nezadovoljstvo najširših slojev. Pričakujemo, da bodo oblasti posvetile vso pozornost tej agitaciji, dognale vsebino razgovorov na sestankih in povzročile, da bodo od vlade plačani državni nameščenci, naj pripadajo i na videz kateri stranki, ki uživa zaščito pri samostojnih demokratih, premeščeni kam v notranjost države, kjer ne bodo mogli tako škodovati, kakor v našem kraju ob meji. Vsi merodajni krogi naj dajo tem »socialističnim« agitatorjem razumeti, da Slovenija ni Albanija. Dolžnost vsakega inteligenta ob meji je, utrjevati narodno mišljenje, vzbujati ljubezen do države, pobijati vse nezadovoljstvo ob meji, obsojati tihotapstvo, a ne istemu dajati potuho! Na meji naj bodo gospodarji v občinah narodno-zavedni, državi vdani domačini, a ne nemčursko navdahnjeni »socialisti«, vneti zagovorniki tihotapstva kot obrti,

katero vrše tuji ali pa razni nemčurski delomržeži v okraju.

Pobrezje pri Mariboru. V torek, dne 24. t. m. se je našel v našem gozdu s trebušnim jermenom obešen hišni zidar pri »Kovini« Simon Krajnc. Jermen je bil pretrgan in je ležal samoumorilec na tleh. Zapušča 18letno hčerko in 20letnega sina-vojaka v Skoplju. V soboto je pokopal svojo umrlo ženo in se mu je radi žalosti bržkone omračil um.

Sv. Miklavž pri Mariboru. Tukajšnji župan g. Florjančič je vsled družinskih razmer z dovoljenjem sreskega poglavarja začasno oddal občinske posle prvemu svetovalcu g. Neratu.

Ljutomer. Umrla je v nedeljo, dne 22. t. m. predpoldne žena obče spoštovanega g. Golobič Jakoba, podobarja v Ljutomeru. Omenjena gospa je bila globokoverna, kakor tudi cela obitelj. Pogreb se je vršil v torek, dne 24. t. m., ob pol treh popoldne. Prizadeti obitelji naše sožalje, blagi gospej pa večni mir!

Ljutomer. Podmladek društva Rdečega križa na meščanski šoli priredi v soboto, dne 28. t. m., in v nedeljo, dne 29. t. m., pravljico igro »Desetnik in sirotica«. Začetek obakrat ob treh popoldne. Ker je čisti dobitek namenjen v dobrodelne svrhe, pozivamo starše in prijatelje mladine, da se v velikem številu odzovejo vabilu podmladkarjev. Podrobnosti na lepakih.

Velika Nedelja. Pretikle dni je obhajal tukajšnji trgovec, gostilničar in posestnik, g. Jurij Škvorc svoj 70. rojstni dan. Priljubljenemu jubilaru želimo: Še na mnoga leta!

Vičanci pri Veliki Nedelji. Tukaj je umrl mladenič Alojz Hergula. V nedeljo je bil še na vojnem razporedu ter pri obeh službah božjih. Popoldne mu je postalo slabo, kar je trajalo v presledkih celo noč ter je v pondeljek ob desetih dopoldne umrl. Bil je priden ter več let bolniški strežnik v Bolnicah v Ljubljani in v Mariboru, kjer so ga povsod radi imeli. Blag mu spomin!

Rucmanci pri Ormožu. Zdavnaj že smo tu imeli volitve in sicer dne 4. decembra l. l. SLS je zmagala sijajno. Od 130 oddanih glasov je dobila 117. To je naše nasprotnike v ormoškem kraju tako zmešalo, da so začeli preganjati župana Hojnika. Naperili so tožbo proti njemu. Ormoško sodišče je župana dne 27. februarja oprostilo. Toda dr. Ban v Ormožu je vložil pritožbo na okrožno sodišče v Mariboru, kjer je bila v torek, dne 24. aprila razprava. Župana Hojnika je zastopal dr. Veble. Sodišče je Hojnika popolnoma oprostilo. Demokratska gonja zoper Hojnika je pokazala, da je mož na svojem mestu, kar posebno kaže njegovo požrtvovalno delo v občini in pa neomajno zaupanje ljudstva. G. županu Hojniku častitamo k zmagi!

Sromlje pri Brežicah. Bližamo se občinskimi volitvam, ki bodo pri nas v nedeljo, dne 6. maja t. l. Naša stranka je postavila za županstvo kandidata g. poštarja in posestnika Antona Petan v Sromljah št. 1. Upamo, da bo pri volitvi velika večina občanov za njega, saj je on 22 let vodil pri nas županske posle in zato uživa velik ugled pri vseh občanah. Njegova škrinjica pri občinski volitvi bo prva. Torej Sromljani in Volčjanarji in Oklučenčani in Pohančani in Silovčani in Curnovčani s Planinčani vred, vsi kroglice v prvo škrinjico in izpolnila se bo potem vaša želja, da bo Petan zopet postavljen za župana. Nedelja, dne 6. maja naj bo Petanova nedelja!

Šetarjeva. Tudi pri nas se zanimamo za delitev občinskega »pašnika«, ker isti po svoji stari ureditvi ne odgovarja več današnjim razmeram. Tu ne mislimo na popolno razdelitev, ker je skupni pašnik ugodnejši in ob enem lep znak vaše vzajemnosti, ampak tu mislimo le na primerne preureditve, da bi

se namreč manjšim posestnikom, ki pašnika nič ali pa le malo rabijo, dovolilo, da popolno ali vsaj delno odstopijo in bi se tudi plot primerno prestavil. Večji posestniki, ki v polni meri uživajo svoj delež, pa bi lahko ostali pri starem redu. Vsakemu posestniku pripada (razen par izjem) enako velik del zemljišča in plota, užitek pašnika pa je pri malih in večjih posestnikih precej različen. Ta enaka obremenitev in neenaka uporaba pašnika je dala povod mnogim preprirom. Prišlo je celo do tožb, ki niso imele dobrih posledic. Da so sedanje razmere nekaterim posestnikom zelo neprijetne, dokazuje dejstvo, da so bili prizadeti voljni, vzeti v oddelek najslabši del, ki bi kot privatna lastnina donášal vendar več koristi, vrh tega bi še odpadlo težavno vzdrževanje plota. Upamo, da se bo stvar, ki je bila že večkrat v teku, enkrat v splošno zadovoljnost preuredila!

Velika Nedelja. Dopisnik je pred kratkim v »Slov. Gospodarju« zelo dobro opisal, kar se tiče našega skupnega posestva ali servituta. Omenjeni dopis je brez male izjeme našel odmev pri vseh posestnikih. Zares je škoda tako velikega zemljišča, katero tako rekoč leži kot mrtvi kapital, kateri ne prinaša nobenih obresti. Zraven tega je pa tudi zelo krivično, da omenjeno zemljišče izkoriščajo le posamezniki. Radovedni smo, kaj bo, ko bo izčrpan kapital, kateri se je dose-

daj dobil za prodana drva. Nastalo bo vprašanje, katero bo bržkone igralo zelo odločilno vlogo glede zgoraj omenjenega zemljišča. Naravnost smešno pa bi bilo, da bi kdo plačeval davek od zemljišča, od katerega nima niti ene pare koristi.

Novo zalogo rožnih vencev

z zelo nizkimi cenami in v izredno lepi izdelavi je otvorila

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU
predvsem za čas birmovanja in božjih potov.

Cene so:

Leseni rožniveci v raznih izdelavah D 7.—
Stekleni, Din 3.— do 7.—

Alabaster po Din 10.—

Slonokoščeni (posnemek) po Din 12.—

Slonokoščeni (pravi) od Din 18.— do Din 47.—

Kovinasti (alpaca) v šatuljah, v obliki obeska
po Din 12.— do Din 20.—

Kdor more, naj si ogleda zalogo in izbere primerno v prodajalni na Koroški cesti 5 ali Aleksandrovi cesti 6. Naročite tudi lahko po pošti!

Kupim posestvo 3—4 oralov v bližini Maribora. Naslov v upravnistvu lista. 577

Veliki gramofon, pripraven za gostilno, se z mnogimi ploščami proda. Maribor, Tkalska ulica 8. 578

Hlapec, pošten in marljiv, se sprejme. Parni mlin v Kaniži, Pesnica. 544

Opozorilo! Opozarjam vsakogar, mojemu bivšemu mesarskemu pomočniku Alojziju Veršič denar ali denarne vrednosti davat, ker jaz nisem plačnica za nikogar. On je iz moje službe odpuščen. Ana Ogrinc, Maribor, Vrbanova ulica 8. 574

Odvetnik Dr. JOSIP NOVAK

naznanja, da je otvoril svojo pisarno ter jo pridružil k odvetniški pisarni

Dr. LESKOVAR-ja v Mariboru

Sodna ul. 16.

565

Jurij Juterschnik, slikar in pleskar, Maribor, Grajska ul. 3 na dvorišču se priporoča ter prevzame vsakovrstno slikarsko in pleskarsko delo po najnižji ceni. Velika izbira najnovjših vzorcev. Učenec se sprejme s stanovanjem in hrano. 556

Lepo kolje za vinograd, cepane in ožgane, in tudi les za ograje, hrastove stebre in borove droge itd. ima na prodaj tvrdka Straschill in Felber, trgovina z lesom, Maribor, Pristaniška ul. 8., tel. 51. 555

CUNJE,

staro železo, baker, medenino, svinec, cink, papir, glaževino, kosti in krojaške odpadke kupim in plačam najboljšo.

A. Arbeiter, Maribor,
Dravska ul. 15.

Iščem stalne nabiralce in nakupovalce. 566

Kupim vsako množino izabelo in šmarnica vino, ponudbe z navedbo množine in cene na Jakob Vrečko, Sv. Miklavž pri Slovenj Gradcu. 563

Kupim malo posestvo s dobro ohranjeno z opeko krito hišo v bližini Celja ali v Savinjski dolini v bližini železnice za ceno 50.000 Din. — Ponudbe na upravnistvo »Slov. gospodarja« na ime »posestvo«. 567

Posestvo na prodaj okoli 4 orale dobre zemlje z živim in mrtvim inventarjem v ravnini blizu postaje. Poslopje zidano in z opeko krito. Poizve se pri gostilni Draža vas pri Konjicah. 569

Vosek in voščine kupuje v vsaki množini Čebelarska podružnica Maribor. Blago prevzema in plačuje Ivan Lukman, Majstrova ul. 19. 541

Botri in botre

najdejo veliko izbiro blaga za birmanske obleke ter raznovrstno manufakturno blago po najnižjih cenah pri 576

Anton Macun v Mariboru

10 Gosposka ulica 10

Okrajni zastop Maribor.

Ok. šte. 557/1-1928.

V Mariboru, dne 20. aprila 1928.

Razglas!

Okrajni zastop Maribor razpisuje s tem ustno licitacijo za naslednja gradbena dela:

1. gradnja delne proge (km 0,800 do km 2,649) projektirane okrajne ceste II. razreda Sv. Peter—Ložane;
2. preložitev Reismanovega klanca v tiru okrajne ceste Jarenina;
3. delna preložitev in celotna preuredba občinske ceste v Kamnici v okrajno cesto;
4. zgradba stanovanjske hiše na posestvu Heinz v Remšniku šte. 32.

Podatki, tehnički pripomočki, proračuni in pogoji so interesantom na vpogled med uradnimi urami pri Okrajnem zastopu v Mariboru, Koroška cesta šte. 26/II, kjer se dobe tudi vsa nadaljnja pojasnila.

Ustna licitacija se bo vršila v četrtek 3. maja 1928 ob 9. uri dopoldne v dvorani Okrajnega zastopa v Mariboru.

Licitanti morajo pred licitacijo dokazati, da so sposobni za prevzem predmetnih poslov. Cestne zgradbe morajo biti oddane samo za to stroko pooblaščenim inženjerjem ali podjetnikom, ki že pri licitaciji imenujejo kot tehnično odgovornega izvršitelja za to stroko pooblaščenega inženjerja.

Okrajni zastop Maribor si izrecno pridržuje pravico, oddati dela ne glede na višino ponudene vsote, ali pa odkloniti brez vsake obveznosti vse ponudbe.

Gerent:

Dr. Andrej Veble, l. r.

558

Neposredno je iz Čile na Sušak dospela ladja s čilskim solitrom

Ker je uvozna carina ukinjena in prevozna tarifa znižana, se to

najboljše dušičnato gnojilo, pripravno za vse ozimne in jare setve

prodaja danes po znižanih cenah pri teh-le tvrdkah:

LJUBLJANA: Kmetijska družba za Slovenijo. Gospodarska zveza.

VRHNIKA: Kmetijska zadruga.

HRASTNIK: Kemična tvornica.

BREŽICE: Skladišče Kmetijske družbe.

CELJE: Tvrdka Westen.

ŽALEC: I. Krašovic, trgovina z umetnimi gnojili.

MARIBOR: Skladišče Kmetijske družbe, Meljska cesta 12.

568

Vagonske dobave izvršuje:

IVO GERINIČ, Karlovac (Hrvatsko)

Volneno, belo in pisano platno, hlačevino, kambrike, delene, srajce, nogavice, kravate, dežnike itd. kupite najceneje pri tvrdki

Alojz Drogenik, Celje
samo Glavni trg št. 9 samo

Vsakovrstni ostanki za polovično ceno. 557

To je ona prava švicarska žepna ura

katera se radi tega najbolj kupuje, hvali in priporočuje, ker ona brez vsakega popravila najdalje vzdrži. Čas na minuto točno kaže in se prišteva k najboljšim švicarskim uram, čeravno tako malo stane

St. 100. Žepna ura Ankerjev stroj R.-Roskopf samo 49. Din 60p
St. 111. Anker stroj Remontoir-Roskopf 3 l. gar. samo 69. Din 20p
St. 105. Prava švic. budilka zan. Ank. str. 3 l. gar. samo 64. Din 20p

Po povzetju, ali vnaprej poslani svoti. Noben riziko! Kar ne dopade, se zamenja ali denar vrne!

Svetovno slavne IKO-ure, zlate, srebrne in niklaste v najlepših oblikah, ure-zapestnice, verižice, prstane, bogato izbiro praktičnih darov in vporabnih predmetov najdete v velikem ilustriranem krasnem ceniku, katerega vam na zahtevo brezplačno pošlje

Svetovna hiša ur H SUTTNER, Ljubljana št. 992

VABILO

na

občni zbor

POSOLJILNICE PRI SV. ŠTEFANU,

ki se vrši 6. maja ob 15. uri pri g. Fr. Pungersšek.

Sporod: Poročilo načelstva in nadzorstva. Rač. zaključek za l. 1927. Volitev načelstva in nadzorstva. Nasveti.

561

Odbor.

Zahvala.

Vsem onim, ki so mi ob nenadni smrti predragega očeta

Jožefa Brglez

posestnika v Paki pri Velenju,

izkazali sočutje in pokojnika spremili k zadnjemu počitku poseb. čč. duhovščini, darovalcem vencev, obč. odbornikom in obl. posl. g. Ovčarju za poslovilne besede izrekam najsrčnejšo zahvalo.

Rajnega priporočam v pobožno molitev.

Paka pri Velenju, 15. aprila 1928.

560

Anton Brglez, sin.

Trgovski pomočnik za skladiščnika se sprejme 15. maja. Offeriti z refer. na Ed. Suppanz, Pristava. 554

Učenca, močnega in zdravega, ki je dovršil osnovno šolo z dobrim uspehom sprejme takoj trgovina z mešanim blagom

Lud. Krautsdorfer, Loče pri Poljčanah. 553

Za svojo sprejemem 6-8 letno deklico, siroto ali revnih, poštenih starišev na kmečko posestvo na deželi. Naslov v upravi lista. 536

Kolarski pomočnik išče službo. Janez Florjančič, Fram. 549

Služkinjo in učenko sprejme takoj brezalkoholna restavracija, Maribor, Pod mostom 11. 571

Podpisana izjavljam, da je neresnično in izmišljeno kar sem govorila o gospodu Alojziju Jesenik in se mu zahvaljujem, da odstopi tožbi. — Mlaker Katica. 564

Zahvala.

Podpisani se zahvaljujem tem potom podpornemu društvu

»LJUĐSKA SAMOPOMOČ« v Mariboru

za takoj izplačano nepričakovano znatno podporo po smrti svoje žene po komaj trimesečnem članstvu najiskreneje in priporočam to prekristno društvo vsakomur za takojšnji pristop.

Ruše, dne 24. aprila 1928.

570

Štefan Kolar.

Te olje se dobi samo pri
M. TEŽAK, ZAGREB, Gunduličeva 13

AKO HOČETE BITI ZDRAVI IN DEBELI, KAKOR SMO MI, TER VEDNO DOBRE VOLJE, PROSITTE GOSPODINJO. DA VAM VSAKO JED OSLADI S
TEŽAKOVIM HRANILNIM IN ZDRAVILNIM OLJEM!

v ročkah po 5 kg za Din 125.—
za ročko s poštnim povzetjem.

451

V najgloblji žalosti naznanjamo podpisani pretužno vest, da je njih iskreno ljubljeni soprog, oziroma oče, svak, tast, stari oče, itd. gospod

Jožef Rajh

posestnik na Moti pri Ljutomeru, bivši župan, načelnik obč. zastopa itd.

v pondeljek dne 23. aprila 1928 po dolgi mučni bolezni v 78. letu svoje starosti, previden s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega rajnika bo v sredo dne 26. aprila 1928 ob 8. uri popoldne od ljutomerske župne cerkve.

Sv. maša-zadušnica bo darovana dne 26. aprila 1928 ob 6. uri zjutraj v župni cerkvi v Ljutomeru.

Mota pri Ljutomeru, dne 23. aprila 1928.

Janko Dijak, Joško Žitek, Julij. Rajh, roj. Mursa, žena.
Ivana Rajh, roj. Fürst, žena.
Hedvika Rajh, vdov. Tilčka, Ceska, Zora,
Bauer, roj. Writzl, Mirka, Mirko, Božena,
Hedv. Rajh, roj. Peklar, Vlada, Irica, Marjan,
zeta in sinahe, Milko,

Jakob Rajh, Matilda
Dijak, roj. Rajh, Mirko
Rajh, Franjo Rajh,
Ivana Žitek, roj. Rajh,
Izidor Rajh,
hčere in sinovi.

vnuki in vnukinje.

572

Artur Sills:

17

Smrtna past.

Ameriški roman.

Priredil Fr. Kolenc.

(Dalje.)

— Kako srečen sem, da morem izpolniti željo gospice Govers. Ali se vam je Patagonija dopadla?

Pogled je bil presunljiv, a Dübell ga je vzdržal. Mirno je odgovoril:

— Nisem bil tam. Oni mož, ki sem ga hotel obiskati, je odpotoval.

— Je že tako. Ljudi, ki bi jih radi videli, često ne moremo najti . . . Toda tu je hiša, Ni tako udobna kot ona v Sv. Martinu, upam pa, da se vkljub temu dobro počutite.

Zopet se je obrnil k Dübellu:

— Ali bi vam bilo neprijetno, ako bi morali prebiti noč v sosednem poslopju. Tu žal ni dovolj spalnic.

— O, prosim! Jaz prenočim kjerkoli.

Raoul je goste takoj peljal k mizi. Vedel se je ves čas zelo gostoljubno. Betki je posvečal posebno pažnjo.

Dübell je dobro videl, da se skriva pod prijazno zunanostjo jeza in sovraštvo, zato bo najboljšje, da čimprej odidejo.

Ko so z obedom končali, je Dübell prosil Casasa, da bi si takoj ogledal rudnik.

Raoul je iskal vsakovrstne izgovore in izrazil mnenje, da bo bolje, ako nekoli počka. Sedaj je itak utrujen in potrebuje počitka.

— Nikar se ne bojte! Henrik je svež kot riba v vodi — se je vmešal Gregor. — On se nikdar ne utruji. Le peljite ga!

— Seveda, ako imate čas — je pripomnil Dübell.

— Morda me lahko spremi kak delavec?

Ta predlog se Raoulu očividno ni dopadel.

— Ne, jaz sam vas bom peljal, — je izjavil.

Šla sta k odprtini rudnika.

— Prosim, vsedite se — je rekel Casas Holandincu pri vzpenjači.

Dübell ni želel, da bi prvi vstopil. Nevarnosti se ni maral izpostavljati, zato je pustil Casasa naprej.

Spustila sta se v prostor, kjer so bili delavci.

— Ali se razumete kaj na pridobivanje rude? — je poizvedoval lastnik.

Dübell je odkimal z glavo.

— Zelo malo. Zanima pa me seveda vse. Kaj je to? — se je dotaknil neke skale. — Iz tega dobivajo zlato?

— Ne, to je kvarc! Zlata žila je tam! — Casas je dvignil svetilko. — Delavei vršijo rekordno delo, zato hitijo tako zelo.

zmiraj sveže in cement kupite najceneje pri staroznani tvrdki H. ANDRASCHITZ, Maribor, Koroška c. 550

APNO

Vsaka gospodinja, ki zna ceniti dobro kakovost

surove in pražene kave

kakor tudi razno in vedno sveže špicerijsko blago, kupuje edino v trgovinah

ANTON FAZARINC
in **ANTON MOČNIK** Celje

Najboljša in dobro kaljiva semena in vrt na semena. 377

Velika preša (12 hl) se zelo ugodno proda. Vpraša se v Vila Turner, Fram. 535

Lahki tovorni avto proda za 6000 Din Davorin Tombah, Št Vid pri Ptuj. 530

Hrastove prage (švelerje) hrastova in bukova drva ter smrekovo škorjo celo in drobljeno, kupuje stalno celo leto in prosim najnižje ponudbe franko vaigon nakladalna postaja. R. Dergan, Laško.

Vsako množino svežih jajc prevzame celi dan, sedajna cena za komad, najboljša 1 Din, jajca ne predobna. Samo pri veletrgovini sadja in jajc, Maribor, Koroška cesta 126-128. Ivan Göttlich, mlajši. 538

Bolani na pljučah!

Tisoče že ozdravljenih!

Zahtevajte takoj knjigo o moji Novi umetnosti prehranjevanja, katera je že mnoge rešila. Uporablja se lahko pri vsakem načinu življenja, in pomaga bolezen hitreje premagati. Telesna teža se poveča in pljuča polagoma zapnenijo.

Resni moške

zdravstvenega znanja potrjujejo izvrstnost moje metode ter jo radi uporabljajo. Čim prej začnete s tem prehranjevanjem, tem bolj je.

Popolnoma zastonj

dobite mojo knjigo, iz katere izveste mnogo koristnega znanja. Ker pa moj založnik samo

10 000 knjig zastonj

razpošilja, pišite takoj, da boš tudi Vi med tistimi srečnimi prejemniki.

GEORG FULGNER, Berlin-Neuköln, Ringbahnstrasse 24, Abt.: 24. 559

Cenik molitvenikov

Tiskarne sv. Cirila v Mariboru, Koroška in Aleksandrova cesta

Naslov molitvenika	Navadna vezava		Vezava v usnju z zlato obr.	Koščne platnice (celuloid)	Izredno fina vezava	
	rudeča	zlata obr.				
Dinarjev						
Ključek nebeški	20.—	25.—	—	—	—	—
Pri Jezusu	9.—	15.—	42.—	—	—	—
Kam greš?	11.—	21.—	27.—	24.—	30.—	Irha 34.—
Oče naš	—	—	35.—	črne 21.— bele 21 30	—	—
Angelček	13.—	—	26.—32.— 40.—	črne 18.— bele 18 19	45.—	—
Za Jezusom	19.—	24.—	—	—	—	—
Rajski glasovi	—	39.—	—	—	—	—
Apostolski molitvenik	12.—	16.—	—	—	—	—
Kvišku srca	—	—	43.—40.— 28.—20.—	—	42.—	—
Nebesa naš dom	—	—	—	—	67 50	—
Zgodi se Tvoja volja	22.—	—	—	—	—	—
Družbenik Marijin	16.—	22.—	44.—	—	—	—
Besede življenja	22.—	—	30.—	—	—	—
Vere mi daj, Gospod	27.—	—	—	—	—	—
Bog s teboj	16.—	18.—	—	—	—	—
Bogomila	—	20.—	—	bele 22.—	—	—
Jezus na križu	18.—	30.—	—	—	—	—

— Ali smem vzeti košček rude za spomin? — je prosil Dübello.

— Seveda! A čakajte, da se vrneva na površje. Tam je mnogo te snovi. Se vsaj ne bo treba mučiti z njo že tukaj v jami.

Dübello pa je bil drugega mnenja:

— Jaz pa bi rad ravno tak kos, ki ga tu odklešejo v moji navzočnosti. To poveča vrednost takega spomina. Najraje bi jaz odtrgal eno grudo! — Ni čakal dovoljenja, marveč je pobral veliko kladivo. — Rekli ste, da je žila tam zelo bogata na zlato? — je pokazal oni del stene, kamor je Raoul prej posvetil.

Argentinec je prikimal in naježil obrvi. Henrik je udaril po skali in odtrgal košček, ki ga je vtaknil v žep.

Pozneje je obiskal Gregorja. Našel ga je v pesimištnem razpoloženju.

— Najbolj pametno bo, ako pobremo šila in kopta in čimprej odrinemo — je menil mrko. — Vsak poizkus je brezuspešen. Raoul nas je prepričal o tem, da je tu zlat rudnik.

— Čakaj do jutri! — je odgovoril Dübello.

Po dolgem potu iz Eline je Gregor dobro spaval v snažni, mehki postelji. Proti jutru se je zbudil. Ravno se je obrnil na drugo stran, da bi še nekoliko časa spal, ko ga je neko ropotanje zbudilo.

— Kdo je?

Iskal je revolver.

— Pst, jaz sem!

Dübello je vstopil.

— Moj Bog, kako prideš sem? In kako izgledaš? Človek bi mislil, da si bil v dimniku.

Henrik je imel na sebi siv delavski plašč. Obraz mu je bil umazan, črn.

— Še enkrat sem bil spodaj — je rekel.

— V rudniku? Zakaj?

— Ali si videl tisti košček rude, ki sem ga včeraj prinesel s seboj. Po večerji sem delal z njim poizkuse, ki so mi zbudili željo, da še enkrat grem dol. Oblekel sem torej to staro šaro in sem se pomešal med ponočne delavce. Nikdo ni sumil, da sem tujec. Toda osem ur dvigati kladivo, je nekaj groznega. A ni bilo brezuspešno.

— Ni bilo brezuspešno? Kaj hočeš s tem reči? Ali si našel mnogo zlata?

— Zlata, ljubi Gregor, tam sploh ni!

— Seveda ga ni, ker treba rudo prej raztopiti.

— Gregor, jaz sem topil eno grudo. V tej zemlji je tako malo zlata, da skoraj niti vpoštev ne pride. Zlato, ki ti ga je kazal Raoul, je drugega izvora.

Gregor je majal z glavo.

— Ljubi prijatelj, ne zameri, toda tvoja odkritja so

Angleški in ustravski PLINSKI KOKS

prvovrstne kakovosti oddaja

na najceneje
na drobno in na vagone

Mestna plinarna Maribor. 527

nova knjiga za vas! Brez nje ni nedelje!
Fantje
"BESEDE ŽIVLJENJA!"
Naročite ta fantovski molitvenik,
ki stane 22 Din, v usnju z zlato
obvezno pa 30 Din v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Slovenjgradec. V naš kraj so po smrti g. odvetnika dr. Pirnata prišli kar trije novi odvetniki, tako da imamo pri nas sedaj štiri odvetnike. Novi odvetnik dr. Schreiner je takoj po prihodu ustanovil novo nepotrebno ljudsko posojilnico kot zadrugo z omejeno zavezo, pri kateri jamči vsak zadruženik z dvakratnim zneskom deleža, tako da pri deležu 10 Din znaša jamstvo 20 Din, pri 100 članih 2000 Din, kar ne nudi dovolj jamstva za uspešno delo posojilnice. Poleg imenovanega odvetnika sedi v odboru neki nemški graščak blizu Velenja, neki uradnik in edino znana oseba — bivši župan Cajnko. Posojilnice kot zadruge z omejeno zavezo se niso obnesle, o čemur pričajo nedavni dogodki v Ljubljani. Ljudstvo se naj drži stare hranilnice in posojilnice, pri kateri jamčijo naši najuglednejši možje s celim svojim premoženjem, in pa okrajne hranilnice.

Januš Golec:

Predizobrazba za latinske šole.

Na obeh straneh Sotle je purja reja že od nekdanj na višku. Pri nas doma so vzredili vsako leto po 17 do 20 pur in jih klali ob raznih svečanih prilikah. Oblast nad kurjim življenjem ter smrtjo so pa imeli izključno stara mati.

V času, ko so se doigrali v prihodnjem javnosti zaupani doživljaji, je bila obdana moja rojstna hiša od ene strani od mogočnega hrastovega gaja. Ker sem bil prvi in najstarejši otrok, so mi naložili babica večkrat dolžnost, da sem pogledal za purami.

Kakor znano, pelje stara pura svoje mladiče daleč proč od hiše. Kolikokrat je mučno na večer iskati purčeta, ki se plaho tiščijo stare na kakem oddaljenem travniku.

Devet let mi je bilo, ko so odgojili stara mati 17 puric toliko, da so se jim že bile omušile glavice. Ni jim bila več življenska nevarnost ne rosa, ne koprive. Lepo in veselo je bilo gledati živalice, ko so čebljale po travnikih krog pazne starke ter pobirale kobilice, polže ter smukale zrelo travnato seme.

Nekega popoldne sem sedel v brezdelju na štepihovi ograji. Izpred hiše so mi zabičali stara majka, naj pazim skrbno na purice, ki so skakljale za staro ob obeh straneh potočka tik hrastovega gozdiča.

Kmalu sem pozabil na purjo stražo. Pred našo kovačnico je dogotavljal stari kovač Perček lesen becikelj. Vozil se je na onem z velikim kolesom spredaj ter majhnim zadaj. Nekje v trgu je videl novo iznajdbo na dvoje enakih koles. Čisto sam je ustvaril leseno kolo z železnim okovom na mestih, kjer bi bil les le premehak. Baš je natikal z vso skrbjo železno gonilno verigo od zadnjega kolesa proti zobčasti prestavi na sredini. Zadnja predpriprava za vožnjo na becikelju me je tako zanimala, da sem smuknil z ograje krog vodnjaka h kovačnici. Kovač mi je razkazoval svoj lastnoročni umotvor. Oba sva se poglobila v tehnično redkost, s katero se je nameraval postaviti mojster v nedeljo na cesti skozi Sedlarjevo.

Gonilna veriga je bila natakajena. Dec me je dvigal na okorno sedalo, stara pura je krknila iz polnega grla ob potoku tik gozda . . . Kovač me je spustil na tla. Ozrla sva se proti potoku in nemo ostrmela nad prizorom: V trop puric se je zaganjala z bliskovito naglico lisica! Stara pura je krkala preplašeno, se zaganjala z razprostrtimi krili v drzno roparico. Mladina se je tiščala k starki, pri vsakem lisičjem naskoku je obležala ena živalca vgriznjena v hrbet na smrt. Ti smrtonosni naskoki lisice so bili tako na gli, da je popadalo 17 mladičev, predno sva se midva sploh zavedla, kaj da se prav za prav godi. Krikanje stare pure je bilo tako proseče mogočno, da je preplašilo ušesa stare matere in dekle, ki sta trebili solato pri kameniti mizi pod jablano na dvorišču. Obe sta brzeli proti potoku med: he-hó! klici, a bilo je prepozno! Lisica je smuknila v hrastov gaj brez plena, po morišču je pobrcavalo v zadnjih izdihljajih 17 puric, le starka je še vedno prhala našopirjenega perja proti gozdiču, v katerem se je skrila purja smrt . . .

Iz onemelosti me je vzdramila krepka bunka v hrbet. Roka stare matere mi je med sunki ter psovkami poklicala v spomin, kaj in koliko sem zagrešil z otroško nepazljivostjo. Ko so me oklestili babica od temena do pet in je opsovala dekla kovača, so se usuli potoki ženskih solz radi tako žalostne in prezgodnje purje smrti.

Domim, da bi se bilo potočilo toliko solz radi Herodove morije nedolžnih otročičev, kakor se je pri nas oni večer po lisičjem napadu. Na krik in vik dveh žensk so priletele še druge z njiv in vse v glasen jok radi smrti 17 puric. Glavna krivda se ni zvrnila na lisico, ampak na naju zijasta štor, ki sva nemo mirno gledala napad. V očigled joku ter regljanju babnic je kovač zaklel, pljunil, zaklenil kovačnico in odkorecal brez izgovora proti vasi v krčmo.

Ubogi jaz! Kolikokrat sem bil oni večer zlasan in nabunkan! Dolgo je trpelo, predno so otipale ženske vsa v hrbet ugriznjena purčeta in ugotovile smrt — vseh 17. Dekla je odnesla na smrt preplašeno staro puro v kurnik. Mladiči so bili še negodni za uživanje. Stara mati so odredili pokop.

Mati me je spodila pod odejo, ker sem se ji smilil. Zaspali nisem mogel in sem dobro čul, kako so oštevali babica iz sejma vrnivšega se očeta. Slišati je moral celo zgodbo in tudi on je moral prevzeti del krivde, ker se je upala lisica malodane tik pred hišo. Opazoval sem dober teden, kako je snel oče v mraku puško s klina in se odpravil proti gozdiču na prežanje za lisico. Po letih je še le priznal, da ni zasledoval roparice, ampak šnopsljal v bližnji gostilni pozno v noč.

O lisičjem pokolju naših puric je govorila od nedelje naprej cela fara. Eni so obsojali naju s kovačem; drugi staro mater, ker je zapovedala prerani pokop mladostne purje pečenke.

Mizar Podhrastovski je bil večkrat zaposlen pri naši hiši. Kako smo poslušali nekega večera, ko je položil na mizo godalo, katerega je nazval »citre«. Zakli-

mi popolnoma nerazumljiva. Enostavno ne vem, kaj da hočeš povedati.

— Sledeče: rudnik in topilnice so veliko slepilo. Las Casas od drugod dobiva zlato, to pa je postavil le zato, da bi odvrnil pozornost od pravega vira. Razven njega najbrž samo še en človek pozna skrivnost . . . in sicer oni, ki zlato preliva v drogeve. Toliko je gotovo: Jama Zlate mačke ni bajka! Nekje mora biti in mi jo moramo najti. Moram iti, da me najdejo v sobi, ko me pridejo buditi. Potem pa bodeva dalje govorila o celi zadevi.

Kakor je Casas v začetku izjavil, v svojem stanovanju ni imel dovolj spalnic, zato je Henrik prenočeval v drugi hiši, ki je bila oddaljena og Raoulve kakih sto metrov. Iti je moral po odkritem prostoru. Ni opazil, da je iz sence stopil neki človek in tiho šel za njim.

Hitel je, da bi prej prišel v sobo. Naenkrat je zaslišal za seboj korake in ko se je ozrl, je videl, da se mu naglo bliža en mož. Najbrže kak ponočni delavec gre domov.

— Buenos Dias!

— Bons Dias! — je odgovoril Dübell v tamošnjem narečju.

— Delovne ure so dolge in težke za to majhno plačo — se je oglasil mož v precejšnji razdalji.

Vrag vzami tega lopova! je mislil Henrik, ker je

menil, da se hoče spustiti z njim v dolg razgovor. Nekoliko moram govoriti, drugače se zbudi v njem sum.

Obstal je in čakal možakarja.

Čez nekaj trenutkov mu je Miguel stal nasproti. Ko da ga je strela zadela, vkljub temu pa si je prizadeval, da bi bil miren.

— Glej, glej! — se je začudil in prijazno pozdravil Miguela. — Mislil sem, da ste onstran Parane.

— Gospodar me je nenadoma nazaj poklical — je izjavil Miguel in je med tem osuplo premeril gosta.

Dübell je dobro razumel ta pogled. Ker kaj je moglo pripraviti tujca, da bi ob tej nenavadni uri v taki obleki hodil okrog.

— Spodaj sem bil, ker bi rad vedel, kako izgleda rudnik ponoči.

— Ravno tako, kakor po dnevu! — je mrzlo odgovoril Miguel.

— Sedaj se moram umiti in preobleči. — Dübell je hitel proti domu.

— Ali ste že dobili drugo uho, ki ga morate izročiti gospodarju? — je še vprašal.

— Ne, — je odgovoril jezno Miguel. — Toda ni da-teč čas, ko ga dobim.

— Vražji lopov! — je zamrmral Dübell, ko je došel v sobo. — Mislil, da ne bo škodilo, ako bom zelo oprezen . . .

Ne delajte si stvari za BIRMSKO DARILO!
Botri! Lep molitvenik, pa en rožnavenec
je poleg navadnih spominčkov najlepši spomin.
V današnjem „Gospodarju“ najdete cenik TISKARNE SV. CIRILA

njal se je na krščeno dušo, da so te njegove citre za las enake onim bučkega šolnika. Kaj bi kupoval tako blago pri trgovcu! Kar sam je napravil iz trdega in mehkega lesa citre, na katere je napel strune iz medene in jeklene žice. Brundal je po strunah tako spretno pesmice, polke ter koračnice, da smo ga občudovali vsi. Mizarjeva pristno domača godba se je oprijela najbolj očeta. Zaključek citraškega nastopa je bil ta, da je odstopil Podhrastovšek na koncu godalni izdelek očetu.

Poleg puške je odslej oče najbolj vestno čuval citre. Ob količkaj prostem času se je zmuzal v mizarniško delavnico, kjer je shranjeval skrivnosti, položil citre na mizico in skušal posnemati Podhrastovška v prebiranju po strunah. Pri citraškem vežbanju je gledal otec, da je bil sam ter neopazovan. Kako in koliko je napredoval v brundanju po razgreti žici, mi ni znano. Toliko lahko trdim, da je celo stara Roza večkrat podarila:

»Gazda citrajo, slabo vreme bo.«

Te očetove citre so izzvale tudi mojo radovednost. Če očeta ni bilo doma, sem bil jaz pri citrah. Domači so mi pustili to veselje, nikdo me ni tožaril očetu, ker mu kvarim inštrument.

Stara mati so bili zaposleni v družbi žensk pri kameniti mizi pod barivcem na dvorišču. Pred mizarsko delavnico sem brenkal po citrah, krog z vodo napolnjene korita so tekale in frfotale po vodi mlade račke . . . Kar naenkrat je zahreščala na desno od mizarske delavnice lesa na plotu. Na dvorišče je buknila stara prasica in naravnost med brezskrbne račke. Parkrat je odprla na stečaj gobec in pozobala živalce, kakor bi pobrala koruzna zrna. Pri pogledu na bliskoma izginule račke sem se tako prestrašil, da so mi padle citre iz rok in še prasica je preplašil udar strun. Skočil sem proti koritu, da otmem življenje preostalim račkam, prasica nazaj proti ograji in na nesrečo je stopila z obema prvima nogama na sredino citer. Glasen — resk — tunf — in očetova godbena punčica je bila uničena za vedno!

Babica so me pošteno počesali radi izginulih račk; očetu sem se pa zameril trajno, ker je odcitrala zadnji marš na pristno domačih citrah — prasica.

Očetove citre in krvoločna svinja je bila precej časa v najbolj živahni razpravi na našem samotnem domu. Zdrobljeno dno citer se ni dalo več popraviti; požrešno prasico pa je odvadila zobanja račk ter piščet stara Bibička s pokladanjem plesnjive svinjske masti, s katero je krmila žival prikrito med kruhovo skorjo.

Stari materi je naganjala vsakdanje skrbi zavest: Kaj bo ob raznih slovesnih prilikah na zimo, ko ne bo ne puranov in ne rac. Purjo ter račjo smrt sem najbolj občutil jaz na lastni koži, ker sem baje zakrivil obe.

Ženske pri hiši so že nekoliko pozabile na kurjo usodo, ko je bušil v ospredje nov žalosten dogodek, ki je bil odločilen za celo moje življenje.

Od lisičjega pomora preostala stara pura se je potolažila v toliko, da je začela zopet nesti.

Ravno pure so ona domača perutnina, ki najbolj prikriva gnezdo. Žival nese navadno precej daleč proč od doma za kako mejo ali grmovjem. Na gnezdo smukne previdno, kadar je zasigurana, da je ne opazuje nikdo. Kdor hoče izslediti purje gnezdo, jo mora opazovati od daleč in tako, da žival tega ne zapazi.

Naša stara pura je nesla, a bogznaj — kje? Lepega popoldne sem prejel iz ust stare matere povelje, naj sedem na ograjo krog vodnjaka in skrbno pazimo, kam bo smuknila pura na gnezdo. Natanko sem se držal babičinih navodil in sledil previdni živali precej časa po hribu nad hišo. Stopala je počasi, izbirala travo, preganjala kobilice in se ozirala previdno na vse strani. Na vrhu pred ajdino njivo je obstala, pogledala nazaj proti domu in izginila v cvetoči ajdi. Iz njive je ni bilo — dokaz, da gnezdi v Drenovškovi ajdi. Ukaz babice sem izpolnil natančno. Purje gnezdo sem izsledil in že sem bil pri kovačnici.

Na hribu je počil strel. Komaj se je razjeknil pok, že je hitel po hribu navzdol Drenovškov Drečica in vlekel nekaj pernatega za seboj. Naša ženska družba je bila za malo južino zbrana okrog kamenite mize in sosedov fantek je hušnil naravnost na dvorišče. Pred staro mater je položil ono pernato stvar s pripombo:

»Teta, — to vam pošiljajo Hostnikov stric.«

Glabočka Jera je dvignila darilo Hostnikovega strica, bila je ustreljena — stara pura!

Drenovškovo posest nad našo hišo je bil kupil pred leti Hostnik. Pravdala sta se z očetom radi meje in radi tega nam je nagajal, kjer je le mogel. Največja zabava mu je bila, če je lahko podkrepil kako perutnino, ako je prestopila mejnik. Tokrat pri stari puri pa se ni zadovoljil samo s kamenjem in krepelcem, ampak je posegel celo po purjem življenju s puško.

Ženski svet je odločil, da je ustreljena pura ravno tako užitna, kakor če bi bila zaklana.

Pod večer so babica oparili ustreljeno puro in se lotili raztelesenja, kateremu sem moral prisostovati tudi jaz, ker nisem posvaril živali pred smrtno nevarnostjo. Ko so se majka prepričali z lastno roko, da je hranila pura v sebi še kakih 20 jajc za iznos, so mi nategnili za vsako jajce ušesa in mi zabičali, da drugo že še pride!

Oni večer po javni ustrelitvi stare pure sta imela stara mati ter oče dolgi posvet. Še taisti teden je začel zahajati k nam šolnik, ki me je mrcvaril z vsem potrebnim za prvo gimnazijo.

Naša hiša je bila eno zimo brez purje ter račje pečenke — to baje po moji kri vdi in radi tega nisem postal »hirt« na domačiji, ampak sem moral z devetimi leti za zmiraj od doma.

Navadno pomagajo kmetskim fantom v latinske šole razni talenti; meni so pa: purja in račja smrt ter od krvoločne — prasice zdrobljene citre!

XV.

Čez dve uri so se Betka, Gregor in Dübello zbrali na verandi k zajutрку. Gregor je bil še vedno presenečen. Po njegovem mnenju so se dogodki zelo naglo razvijali.

— Ravno sedaj sem dobil to; — je izročil Henrik pismo.

Dübello je čital:

»Odpoklicali so me in, žal, ves dan bom moral biti odsoten. Uredite se udobno! Na razpolago so vam tudi konji, ako jih bode rabili. — Raoul Las Casas.«

— Priznati se mora, da je zelo pozoren — je pripomnil. — Da, konje bomo potrebovali . . . Vse konje, kolikor jih lahko dobimo!

— Kaj nameravaš? — je vprašal Gregor.

— Takoj povem. Prej zajutrkujmo. Morda pozneje ne bomo imeli časa jesti. Oh, kako me boli hrbet!

— Ali si bil že daleč? — je vprašala Betka.

Dübello je prikimal in ukazal mir, ker se je pojavil strežnik s kavo. Ko so bili zopet sami, je povedal Betki, kaj je doživel ponoči.

— Čudna zgodba — je vzkliknila Betka, ko je Dübello utihnil.

— Kak načrt imaš? — je vprašal Gregor.

— Načrt je odvisen od poročil, ki jih prinese Lopalo — je odvrnil Henrik.

— Lopalo?

— Da, ker je šel za Raoulom. Argentinec si najbrž ravno sedaj prizadeva, da bi spravil skriti zaklad na varno. Lopalo ga bo opazoval in nas potem popelje za njim.

— Kakor se zdi, je ta Indijanec izvrsten pomočnik! — ga je hvalil Gregor.

— To je gotovo. Toda saj je že tu.

Skozi okno so videli Lopala. Sedel je na muli in se počasi bližal hiši. Dübello je šel ven in se razgovarjal z njim. Čez nekaj trenutkov se je vrnil.

— Lopalo pravi, da je Casas zgodaj zjutraj odšel. S seboj je vzel enega človeka. Lopalo mu je ob obrežju sledil notri do soteske. Ona dva sta tam pustila konje in sta peš nadaljevala pot.

— Tako je zapisano na pergamentu! — se je živo vmešala Betka. — »Od tam idi v suhi prepad; tu pusti konje!« Kam sta se obrnila potem?

Tega Lopalo ni vedel. Ker sta nadaljevala pot peš, se mu ni zdelo vredno, da bi njima sledil. Lahko bi ga zapazila. Zato se je vrnil, da bi prinesel poročilo. Misli, da nista daleč od kraja, kjer sta pustila konje.

— No, to lahko hitro doženemo — je pripomnil Govers. — Predlagam, da takoj odinemo.

Dübello se je zamislil.

Dalje prih.

Naredite veselje svojim birmankam in kupite jim v spomin lep molitvenik, pa en rožnovenec. V današnjem »Gospodaryu« pogledajte poleg navadnih spominkov. cenik TISKARNE SV. CIRILA

»Priatelj zdravih« »tolažba bolnih«

tako so nazivali že naši stariši in dedje pravi lepodiseči „Fellerjev“ bol ublažujoči

„ELSA-FLUID“

tako so nazivali več kot 30 let njegovi zvesti odjemalci to priljubljeno narodno sredstvo in kozmetikum in v mnogim zahvalnih listinah priznavajo, da se imajo zahvaliti ediso se obvarovali pred prehladom, kihanjem, influenco, gripo, kašljem, hripavostjo, kakor tudi, da niso trpeli na nespavanju, nervozi in slabosti.

Ker kaj je vzrok vsem tem težavam? V največji meri je krivo nezadostno negovanje telesa in slabi obtok krvi! Toda s čim se telo najbolje neguje

in na kaki način se krvotok najneškodljiveje in najugodnejše pospešuje? Potom otiranje, mazanja in pranja s pravim »Fellerjevim« Elsafluidom, kateri je prirejen iz sokov raznih zdravilnih rastlin, in koja uporaba zunanja kakor tudi notranja prija želodcu in vsemu ostalemu telesu. Poizkusite! Kmalu bo Vaše razpoloženje veselo, Vaš tek izvrsten, volja do dela se bo ojačila, čutili se boste osveženi in pomlajeni! Toda, kje si boste nabavili ceno pravi »Fellerjev« Elsa-Fluid?

V lekarnah in vseh tozadevnih trgovinah, kjerkoli boste zahtevali, Povsod boste plačali za poizkusno stekleničico 6 Din, za dvojno 9 Din, za specialno steklenico 26 Din. Ali ako naročite direktno po pošti, stane z omotom in poštnino vred 9 poizkusnih ali 6 dvojnih ali 2 specialni steklenici 62 Din. Nasprotno 27 poizkusnih ali 18 dvojnih ali 6 specialnih samo 139 Din. Naslov označite jasno: Lekarnar

EUGEN V. FELLER, STUBICA DONJA
Elsatrg 341, Hrvatska.

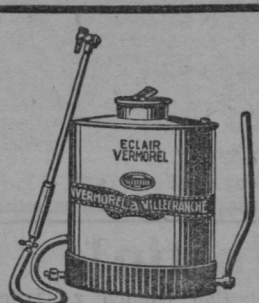
BLAGO Boks I^a.

Za ženine in neveste, svileni robci, platno, hlačevina i. t. d. i. t. d.

se dobijo po naj-84 nižjih cenah pri

L. TRPINU
Maribor, Glavni trg 17

Originalen francoski
Eclair Vermorel

je najboljša brizgalnica na svetu. 134

Generalno zastopstvo:
Barzel d. d., Subotica
Zahtevajte cenik!
Dobi se lahko povsod.

Moški čevlji	Din 172.—
Moški polčevlji	Din 159.—
Ženski čevlji	Din 172.—
Ženski polčevlji	Din 159.—
Otročji 31 — 35	Din 110.—
Otročji 26 — 30	Din 73.—
Otročji 22 — 25	Din 56.—
Damski ševro	Din 170.—
Damski v barvah	Din 198.—
Damski lak	Din 199.—
Moški iz kravine	Din 154.—
Moški iz teletine	Din 163.—

Naročite takoj, dokler so te nizke cene in pišite tudi po cenik z več 1000 slikami na veletrgovino

R. STERMECKI, Celje št. 24
Naročila čez Din 500 pošt. prosta. Kar ne ugaja se zamenja ali vrne denar.

Vi
iščete
zastoj

trgovino, kjer
bi se boljše in cenejše kupilo kakor pri

Franc Kolerič v Apačah

Dnevno prihajajo velike množine poletnega blaga v najnovejši in najlepši izpeljavi.

Zadružna gospodarska banka d.d.

Podružnica Maribor

V lastni novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo, — Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu, 13

Pooblaščen prodajalec srečk drž. razredne loterije.

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi s neomejeno zavozo

v lastni hiši, Cankarjeva ulica 4 poleg davkarije.

Pri njej je denar najbolj varno naložen, vsled tega, ker je to soliden kmetski denarni zavod in ker jamčijo poleg hiš in rezerv vsi člani, kojih število znaša nad 3000, za varnost vlog z vsem svojim premoženjem. To jamstvo prekaša daleč stanje vseh hranilnih vlog, ki presegajo vsoto Din 52.000.000.—. Posojila na vknjižbo, poroštvo in zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Prišla bo spomlad

in potrebno bo si nabaviti lepo obleko, perilo, sukno, volneno blago, platno, plavino, robce, nogavice itd. Vse to se dobi najboljše in najcenejše pri trvdki 320

I. N. Šoštarich, Maribor,
Aleksandrova cesta 13.

Čevljarna D. Uršič

Celje, Breg št. 1

Priporoča svojo veliko zalogo moških, ženskih, otroških in športnih čevljev vseh vrst.

Cene konkurenčne

Ceniki na zahtevo brezplačno.

Pohištvo

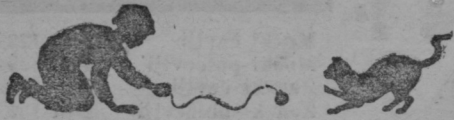
POSTELJNINA, VLOŽKI, MODRACI, ZASTORI, POSTELJ.ODEJE, POHIŠTVENA TKANINA itd., NAJBOLJŠE IN NAJCENEJE PRI

KARLU PREIS, MARIBOR, GOSPOSKA ULICA 20

Brezplačni ceniki,

516

Brezplačni ceniki.

Katar spolovilih.

„... „BISSULIN“ ne pri nadaljnjih več kot 1000 živalih ni pustil na cedilu“.

Zivinozdravnik D. Deutsche Tierärz. Woch. 1911, Nr. 11.

„BISSULIN“ je v prvi vrsti pripraven varovati živino pred nalezljivim katarjem v spolovilih.

Zivinozdravnik Dr. D. Münch. T. Woch. 1928 Nr. 4

„BISSULIN“ se dobi le na odredbo žvinozdravnika

H. TROMMSDORFF, CHEM. FABRIK, AACHEN

(Brošura) Knjižica s sliko bolezni brezplačno pri zalogi: „LYKOS“ MR. VOJK, ZAGREB, JURJEVSKA UL. 8

Dolga pota brez utrujenosti.

Kmet nima tako udobnih prometnih sredstev kakor meščan. Često mora po več ur peš hoditi iz enega kraja do drugega. Za utrudljivo telo so Palma kaučuk pete dobrota.

Palma pete so trajnejše kot najboljše usnje, cenejše ter dajo elastično hojo, ki varuje čevlje in telo. 395

Zenski in otroški čevlji postanejo vsled Palma kaučuk peta elegantni, toda za to ni nikakih višjih stroškov

Denar naložite

najboljše in najvarnejše pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Stolna ulica 6 r. z. z n. z. Stolna ulica 6

Obrestuje hranilne vloge
brez odpovedi po 6%

na trimesečno odpoved po
8%

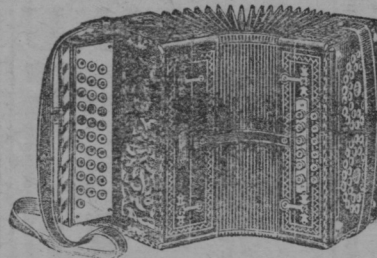
Največja odpr.tvrška glasbenih instrumentov v državi!

TOVARNIŠKO SKLADIŠČE

MEINEL & HEROLD

Tovarna glasbenih instrumentov, gramofonov in harmonik.

MARIBOR, ŠT. 106

Violine od 95 Din dalje Gramofoni od 345 Din dalje
Mandoline od 136 Din dalje ploč. pihala od 505 Din dalje
Gitar-citre od 192 Din dalje roč. harmonike od 85 Din dalje
Najmodernejši jazz-instrumenti itd. po izredno nizkih cenah!

!! PRIZNANO PRVOVRSTNI KVALITETNI IZDELKI !!

Garancija! Vrnitev instrumenta dovoljena, če ne odgovarja! 507 Zahtevajte naš brezplačni veliki katalog!

Mostin!

Najboljša esenca za izdelavo dobre, zdrave in ne drage domače pijače. Dobi se samo pri prodajalcih Drogerija Wolfram, Maribor in Drogerija A. Kauc, Ljubljana. 504

Hmelovke

proti gotovemu plačilu 4 vag. 6-7 m, 2 vag. 7-8, smrekove zdrave, zimski sečenj. Zalec, poštni predal št. 100. 506

V vsakem petem paketu po pol kg zdravstvene sladne kave Viktor Jarc, ki je izvrstne kvalitete, se nahaja 2 Din v gotovini za premijo. 83

Denar

naložite najboljše in najvarnejše pri

Posojilnici v Gornji Radgoni

registr. zadrugi z neomejeno zavezo

Obrestuje hranilne vloge brez odpovedi po

6%

na trimesečno odpoved po

7-8%

Najvarneje in najugodneje se nalaga denar pri pupilar. zavodu, ki obstoja že 64 let

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

v Celju, Krekov trg (v lastni palači pri kolodvoru)

Prihrankom rojakov v Ameriki, denarju nedoletnih, ki ga vlagajo sodišča, ter naložbam cerkvenega in občinskega denarja posveča posebno pažnjo.

Za hranil. vloge jamči poleg premoženja hranilnice

še mesto Celje

z vsem premoženjem in vso davčno močjo.

Hranilnica daje posejila na zemljišča po najnižji obrestni meri. — Vse prošnje rešuje brezplačno.